

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
або Нью-Йорк (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
або Нью-Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXVI. Ч. 29. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 7-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, FEBRUARY 7, 1979 No. 29. VOL. LXXXVI.

ПОХОРОНИЛИ ГНАТА ПОВОРОЗНИКА

Гамільтон, Канада (Ростислав Л. Хомяк). — У понеділок, 29-го січня 1979 року канадська Україна поховала одного із своїх чільних діячів — сл. п. Гната Поворозника. Він помер на початку 84-го року свого життя, при чому більш як пів сторіччя він був підпорою і промотором української громади в Канаді.

Заупокійну Літургію і похоронні обряди відправив Торонтонський Владика Ізидор Борсєцький в асисті п'ятиох священників. Біля 1,200 осіб взяли участь у недільній панахиді в гамільтонській церкві св. Миколая і понад шістьсот у похоронних відправах, хоча це був робочий день.

Усі присутні належали до широкого кола родини і друзів сл. п. Гната Поворозника. Серед його друзів були заступлені всі прошарки суспільства — духовенство, політичні діячі, ділові особи, ветерани, шахтарі, професіонали, фермери, робітники. Він був людиною, яка вміла і не соромилася стати поруч з робітником біля машини в одній із фабрик якими він керував, і особисто пока-

зати, як більш продуктивно можна виконати дану працю, а через кілька днів, а то й годин, одягнути весільний одяг і взяти участь у прийнятті в посольстві, або сісти за стіл з членом кабінету і обговорювати можливі розв'язки складних економічних проблем.

Владика Ізидор у своїй проповіді згадав про три основні чинники споєні в особі сл. п. Гната Поворозника: родина, церква і суспільство.

У нього і його дружини Анни було три доньки і син. Для них усіх дітей і внуків, він був — як висловилося донька Меланія Мартинюк — головою роду. Хоча він приїхав 1927 року зі Жовтанець під Львовом до Канади без нічого, за винятком своєї вродженої винахідливості і фізичної сили, він зумів закріпити свій рід духовно, інтелектуально і матеріально.

У церковному житті він був не тільки активним членом на протязі свого життя, але й справжнім ктиторм і благодітелем багатьох храмів. Владика Ізидор, спарний із фабриками якими він керував, і особисто пока-

(Закінчення на стор. 4)

ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН В ОЛБАНІ

Українська делегація в товаристві асамблеїмена нью-йоркського стейту Михайла Гобляка (українського роду з околиць Хотинів, Н. І.) під час відзначення Січневих Роковин у стейтській легіслації в Олбані. На фото (зліва): голова УККА Олбанської округи Ярослав Кушнір, голова Відділу УККА у Ватералті Микола Філь, асамблеїмен Михайло Гобляк, голова Відділу УККА з Кергонксон Микола Василюк, о. д-р Богдан Волошин (парох Ватералті) і директор Союзу Ізидор Володимир Квас. Допис про ці свята пера ред. І. Дурбака появилися у „Свободі“ з 31-го січня ц. р.

Вшановано проф. Л. Добрянського

Бюфало. — Місцева газета „Бюфало нюз“ з 28-го січня 1979 року помістила репортаж п. з. „Тут вшановано оборонця незалежності України“, в якому подано, що Відділ УККА на прийнятті в готелі „Статлер Гілтон“ вшанував голову Українського Конгресового Комітету Америки проф. Лева Добрянського.

Д-р Л. Добрянський, професор економічних наук у Джорджтаун університеті та автор резолюції „Тисяча поневоплених народів“ закликав поновити зацікавлення поневопленими народами, яких поглинув Союз.

У Союзському Союзі „120 мільйонів людей, — як заявив проф. Добрянський, — зацікавлені своїм національним самовизначенням“ — пише згадана газета. На-

томість уряд у Вашингтоні більш-менш уникає цього питання.

Голова УККА підкреслює у своєму слові, як пише „Бюфало нюз“, що президент Картер у своїй промові про „Стан унії“ назвав Союзський Союз „нацією“ і заявив, що „ми не помагаємо націям ССРСР, якщо ми дивимось на Союзський Союз як на націю, а не як на імперію. У Союзському Союзі є багато націй“.

Проф. Добрянський у своєму виступі також наголосив на тому, щоб Картер поширив свою офіційну промову про права людини, зокрема включивши „національні права“.

У програмі прийняття входили місцеві виступи та вступне слово голови Відділу УККА в Бюфало Василя Шарана — додає „Бюфало нюз“.

Вшанують Патріярха Йосифа Сліпого

Нью-Йорк (Я. К.). — Т-во за патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, Відділ у Нью-Йорку, приготується до відзначення 87-их уродин і 40-річчя хіротонії Патріярха Йосифа. Вшанування відбудуться у неділю, 25-го лютого ц. р., о год. 3:30 по полудні в залі Українського Народного Дому при 2-ій есеню. Участь в програмі візьмуть: хор Осередку СУ-М Америки „Жайворонки“, солістка Лариса Магун-Гурин, проф. М. Лабунька і д-р А. Лозинський.

Як відомо, Владика Василь Лостен єпископ Стенфордської єпархії, зарядив відправлення Служб Божих на наміренні Блаженнішого Патріярха. У Великому Нью-Йорку ці відправи відбудуться у церквах: св. Юра, Нью-Йорк, 18-го лютого, год. 12-та вполудне, св. Покрови, Бронкс — 11-го лютого, год. 9-та і 10-та ранку, Чесного Хреста, Асторія — 25-го лютого, год. 10 ранку, св. Миколая, Бруклін, 18-го лютого, год. 10 ранку і св. Духа, Бруклін — Північ, 25-го лютого, год. 11-та ранку.

ВІДЗНАЧЕННЯ 61-ИХ РОКОВИН ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У ВАШІНГТОНІ

Як уже інформовано, в середу, 24-го січня, у Вашингтоні відбулось відзначення 61-их роковин відновлення Української Державності і 60-річчя Акту Соборності. Цього дня сесія в Палаті Репрезентантів започаткував спеціальною молитвою в наміренні українського й американського народів о. шамб. Володимир Паска, а учасники відбулось прийняття зустріч з американськими законодавцями та представниками уряду. Під час цього тижня поодинокі сенатори й конгресмени виступали з відповідними заявами, які опісля були опубліковані в „Конгресовому Рекорді“. На фото вгорі, після молитви в Конгресі ЗСА стоять (зліва): конгресмен Крістофер Додд, п-і Тереса Царик, конгресмени Джеймс Райт, Клемент Заблоцкі і Едвард Паттен, о. д-р Джеймс Форд, капелян Палати Репрезентантів, конгресмен Роберт Дорман, о. В. Паска, конгресмени Едвард Дервінські, Томас О'Ніл, Джон Брамдас, Фернанд Ст. Джермейн, п-і Юлія Добрянська, президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, мгр Теодор Царик, голова Відділу УККА у Вашингтоні, який організував імпрези в співпраці з Українським Інформаційним Бюром.

САЛТ II ТРЕБА „ПОВ'ЯЗУВАТИ“ ІЗ ЗАГАЛЬНОЮ ПОЛІТИКОЮ МОСКВИ — ВІРШИЛИ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ЛІДЕРИ

Істон, Мериленд. — Під час триденної наради продовж кінця минулого тижня, тобто від 2-го до 4-го лютого, 95 чільних членів Республіканської партії, включно з великою кількістю сенаторів і конгресменів, вирішили, що справу нового договору із Союзським Союзом щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) не можна трактувати цілком окремо, як це закликає уряд президента Джиммі Картера: а треба „пов'язувати“ її із загальною закордонною політикою Москви, включно з усіма іншими союзсько-американськими військовими проблемами.

Хоча в резолюції, що її схвалили учасники наради, формально не зазначено, що Республіканська партія відтепер відкидає принцип „двопартійності в ділянці закордонної політики“, то з дискусії під час самих нарад і в розмовах з кореспондентами, республіканські лідери недвозначно підкреслювали, що двопартійний підхід був актуальний під час Другої світової війни і зразу після неї, але тепер він „перестарілий“.

Критикуючи уряд президента Картера за послаблення військової сили ЗСА і за „ігнорування союської агресивності“, республіканські провідники підкрес-

(Закінчення на стор. 4)

Лава присяжних не могла рішитись в справі конгресмена Флада

Вашігтон. — У суботу, 3-го лютого, федеральний суддя Олівер Геш уневажив розправу конгресмена Даниїла Флада після того, як лава присяжних не могла винести одноголосного рішення щодо задоволення 11-ох обвинувачень проти цього впливового демократичного конгресмена з Пенсильванії. Розправа тривала майже три тижні, а Флада прокуратура обвинуватила в хабарництві, кривоприсязі та у зловживанні його становищем конгресмена. Дейвід Гіндел, один із трьох прокураторів відмовився від будь-яких коментарів відносно повного оскарження Флада, заявляючи, що в цій справі рі-

шатиме Департамент справедливості.

Одна із членів лави присяжних, яка складалась з вісьмох чоловіків і чотирьох жінок, заявила представникам преси, що у шістьох з усіх 11-ох обвинувачень 11 членів лави були визнали конгресмена Флада винним, а тільки один член голосував постійно проти. Джоні Лайл назвала члена „впертим старичком“, не подаючи його прізвища.

Конгресмен Флад, якому 75 років, висловив задоволення з вислідів розправи, підкреслюючи ще раз свою невинність та опрокидуючи обвинувачення проти нього.

ТЕНГ ЗНОВУ ТАВРУЄ СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ЗА НАМАГАННЯ ВСТАНОВИТИ ГЕГЕМОНІЮ

Сіетел, Вашингтон. — Промовляючи тут у неділю, 4-го лютого, Тенг Гсіао-пінг, перший заступник прем'єр-міністра комуністичного Китаю, знову нагавував Союзський Союз за намагання встановити свою гегемонію на всіх обширах світу і твердив, що ЗСА та Китайська Народна Республіка поділяють спільне зацікавлення не допустити до цієї гегемонії і хочуть запевнити мир і стабільність у світі.

Демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашингтон заявив, що вповні погоджується з Тенгом, бо Союзський Союз намагався поширити свої впливи в Європі, Азії та на Близькому Сході, як теж становить загрозу для самої самостійності ряду держав.

Джексон, який є співавтором т. зв. „додатку Джексона-Ваніка“ до торговельного закону з 1972-го року, що пов'язує справу надання торговельних пільг Союзському Союзі з лібералізацією еміграційної політики Москви, зокрема відносно союських життів, повідомив кореспондентів, що Тенг, якого вважають найвпливовішим членом китайського управління, обіцяв, що Пекін дозволить більшій кількості осіб емігрувати з Китаю.

Закінчивши триденні переговори у столиці ЗСА з президентом Картером, членами його уряду і впливовими законодавцями ЗСА, Тенг і китайська делегація спершу відвідали Атланти, Джорджію, а відомої самостійності ряду держав.

(Закінчення на стор. 3)

ХОМЕЙНІ ПРИЗНАЧИВ СВОГО ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА

Тегран. — У понеділок, 5-го лютого, мусульманський провідник Аятоллах Рухоллах Хомейні, який п'ять днів раніше повернувся до Ірану після 15-річного екзилу, призначив Мегді Базаргана, давнього противника шаха Мохаммеда Різи Паганілі та інженера по фаху, на прем'єр-міністра свого заплянованого тимчасового уряду, затвердивши в той же час, що до теперішній цивільний уряд прем'єра Шахпура Бахтіяра є „незаконний“.

Мегді Базарган

Призначаючи Базаргана на пост прем'єра під час пресової конференції, Аятоллах Хомейні перестеріг, що збройні сили, які поки що підтримують Бахтіяра, наражаються на „кару Богу“, якщо противитимуться тимчасовому уряду Базаргана, який мав би перетворити Іран у „дійсно мусульманську республіку“.

Свій кабінет Базарган має призначити протягом наступних кількох днів, закрити проєкт нової конституції, перевести референдум щодо цієї конституції і нової урядової системи, як теж довести до виборів нового парламенту — заявив Аятоллах Хомейні.

Однак, прем'єр Бахтіяр, відповідаючи на цей крок Хомейні, підкреслює, що не планує резигнувати і що

може існувати „тільки один Іран, один уряд і одна держава“, додаючи, що не визнає тимчасового уряду Базаргана.

Іранські збройні сили, які нараховують біля 400,000 воїнів, як сказано, під сучасну пору підтримують уряд Бахтіяра. Зразу після пресової конференції Хомейні, військові частини зайняли позиції в різних урядових будинках, зокрема в приміщеннях міністерств, щоб запобігти будь-якій спробі тимчасового уряду Базаргана захопити владу.

Спостерігачі вказують, що ситуація в Ірані далі дуже неспівна і кожної хвилини можуть зайти драстичні зміни.

Сахаров поставив переговори САЛТ II вище від боротьби за права людини

Москва. — Андрей Сахаров, відомий активіст на відтинку боротьби за права людини в Союзському Союзі, висловив свою думку, що справа боротьби за права людини, хоча вона важлива, не повинна стояти на перешкоді у переговорах між Союзським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки для скорочення стратегічної зброї і підписання нового договору т. зв. САЛТ II.

Д-р А. Сахаров, один з винахідників союської атомової бомби, який опісля перейшовши в табір дисидентів, став речником боротьби за людські права в ССРСР, відкидає у принципі таку можливість, щоб ЗСА використовували переговори для тиску на ССРСР і вимагали свободи слова, вільної еміграції, релігійної та іншої свободи для людей у Союзському Союзі.

„В моїй оцінці таке становище не є правильним, — заявляє Сахаров у статті поміщеній в журналі „Траєкторія“, — бо на мою думку звільнення людства від страху атомового знищення мусить мати першество перед іншими справами“.

Сахаров при тому позитивно висловився про американське становище до цієї справи, яке пропонує відділення переговорів про роззброєння від усіх інших справ і проблем на розв'язку яких чекає людство.

В короткому інтерв'ю, до речі поміщеному у цьому самому числі журналу, підібну до Сахарової думку висловлює колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер, рекомендуючи відділити закордонну політику від боротьби за людські права. Кіссінджер вважає, що подсиудування закордонної політики зі змаганнями за права людини в світі становить велику загрозу. Згідно з опінією Кіссінджера нестабільна ситуація в Ірані сьогодні є наглядним вислідом стосування такої політики З'єднаними Стейтами Америки.

Винисливши усі ваді теперішнього комуністичного режиму в ССРСР, Сахаров у заключенні ставить під сумнів політику бойкоту, бо тоталітарні режими роблять все можливе, щоб не допустити до втрати власного престижу і тиску зовні.

Сенсаційна виборча пропозиція в ССРСР

Москва. — Кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ в Москві Дейвід Шіллер інформує у числі з 3-го лютого ц. р., що в Союзському Союзі поширилася нова виборча сенсація, викликаючи зацікавлення не тільки в москвичів, але також в закордонних кореспондентів і дипломатів. „Кожний школяр в ССРСР знає, що вибори в Союзському Союзі відбуваються тільки на одного кандидата, виборця Комуністичної партії, — пише Д. Шіллер, — однак в цьому році група робітників, російських націоналістів, релігійних активістів й інших, намагаються змінити цю систему, яка в будучому може мати непередбачені наслідки“.

Члени цієї тасмничої групи, яка виступає під назвою „Вибори в 1979 р.“, розповсюджують точно зроблені фотокопії пресових комунікатів і все це діється в країні де копіювальні машини приватно майже не існують і за послання яких уряд гостро карас.

Члени ініціативної групи, яка ніби то налічує 28 осіб, заявили західним кореспондентам, що вони намінені від двох кандидатів до Верховної Ради ССРСР, а саме Роя А. Медведєва марксистського історика, який свого часу критично висловлювався на сторінках преси про сталінські переслідування.

(Закінчення на стор. 4)

Східнономецький перебіжчик помагає Боннові розгромити шпигунську сітку

Бонн, Зах. Німеччина. — Втеча до Західної Німеччини старшини східнонімецької розвідки служби Вернера Штіллера, який захопив із собою декілька тисяч документів про діяльність комуністичних агентів, спричинила до розгромлення шпигунської сітки.

Представник федеральної прокуратури заявив, що на основі тих інформацій заарештовано десять осіб, яких обвинувачують у шпигунстві, а шістьнадцять осіб втекли до Східної Німеччини. Він додає, що прокуратура ще повинна простудіювати кілька тисяч документів, однак, „ми вже можемо сказати, що нанесено розгромлюючий удар східним шпигунам. А якщо всі документи будуть простудіювані — може бути більше арештів“.

Західнонімецька газета „Білд“ з 4-го січня 1979 року подає, що сорок пілоріплів у комуністичному шпигунстві втекли, однак поліційні чинники вважають, що в те число, мабуть, включено членів родини пілоріплів.

Крім тих десятиох заарештованих у Західній Німеччині, французька поліція затримала двох західнонімецьких науковців, які працюють у Франції. Одного було звільнено через брак доказів — заявила західнонімецька поліція.

Серед заарештованих, як подає газета „Білд“, знаходиться фізик, що працював для компанії будови літаків і космічних ракет, професор металургії Геттінгенського університету та член Баварського парламенту від соціал-демократичної партії д-р Фрідріх Кремер.

По селах в УССР призначено грошові нагороди за „виховну“ працю

Київ. — Київська „Культура і життя“ інформус, що по селах почали переводити республіканський огляд роботи профспілок сільських клубів, будинків культури, бібліотек та кіноустановок, які мають працювати під аспектом відзначування 325-річчя „возз'єднання України з Росією“. Метою цього огляду, — пише газета, — активізувати згаданих культурно-освітніх закладів, товариства та гуртки для „дійсно-політичного, трудового, морального, есте-

тичного виховання трудівників села“. Виховувати мають не тільки дорослі і молоді, але й „підлітки, які проживають у ланій сільській місцевості“.

Щоб заохотити до цієї „ударної“ праці, Укрпрофрада нагороджує переможців спеціальними дипломами, грошовими високими преміями, телевізорами тощо. Для керівництва цим „почесним ділом“ створено окремий республіканський комітет.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (позачасно):
Любов Колесенка, Володимир Косик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Володимир Левенчук, Зенон Снілик, Василь Тершаковський і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу \$5.00. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правильна вимога

У кінці минулого тижня біля 100 члених членів Республіканської партії, включно з багатьма впливовими сенаторами і конгресменами, схвалили резолюцію, в якій зазначено, що справу нового договору із Советським Союзом щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) не можна розглядати цілком окремо, як це бажав президент Джиммі Картер і державний секретар Сайрус Вентс, а треба "пов'язувати" її із загальною закордонною політикою Советського Союзу, включно з усіма іншими советсько-американськими військовими справами.

Хоча згадана резолюція формально не зобов'язує республіканських членів Конгресу у їхній законодавчій діяльності, а є тільки висловом поглядів провідних діячів Республіканської партії, то схвалення резолюції — це відважне рішення, бо досі тільки поодинокі законодавці відважились виступити проти "пов'язування" справи САЛТ II із питаннями агресії та імперіалістичних замірів Москви на різні обрії світу. Тепер справу "пов'язання" підтримує Республіканська партія та її члени ділячі, що в американській політичній системі має багато більше значення, ніж заяви окремих членів Сенату чи Палати Репрезентантів.

Республіканська резолюція скріплює становище д-ра Збігнева Бжезінського, головною дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки, який вже довший час твердить, що уряд ЗСА таки повинен "пов'язувати" агресивну політику Москви в Африці, Азії та на інших обрисах із питаннями договору САЛТ II, як теж із питаннями поширення чи обмеження американсько-советської торгівлі, бо Москва рахується тільки з конкретними акціями, тобто з нею треба говорити з позиції сили, а вона не звертає уваги на усні перестороги з боку Вашингтону, якщо після пересторог немає належної реакції на ділі.

Варто вказати, що Бжезінські погоджується з більшістю членів правозахисного руху в Советському Союзі, що справу підписання САЛТ II уряд ЗСА повинен пов'язувати теж з питаннями порушення Москвою політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав. Значущо, що більшість членів правозахисного руху, а не з усіма його членами, бо, наприклад, академік Андрій Сахаров погоджується зі становищем президента Картера і секретаря Вентса, що САЛТ II не треба "пов'язувати" з іншими американсько-советськими справами.

Однак, як сказано, більшість дисидентів в самому Советському Союзі і ті, які різними способами опинилися на Заході, стверджують, що хоча виступи президента Картера і членів американського уряду в обороні прав людини в цілому світі, включно із Советським Союзом, є дуже позитивним явищем, то оборона цих прав напевно мала б більший успіх, якщо за словами стояла б відповідна акція: якщо Москва хоче, щоб Америка погодилася на новий договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї, чи хоче купувати в ЗСА харчові та інші продукти, то повинна додержуватися міжнародних договорів і власної конституції щодо пошанування прав людини, як теж повинна припинити свою імперіалістичну діяльність на різних обрисах. Кремльські можновладці ніколи добровільно не додержувалися і не додержуються жадних договорів: а використовують їх для поширення своїх впливів і своєї пропаганди.

Уряд президента Картера в найкращому інтересі самої Америки, цілого вільного світу, як теж поневоленого населення Советського Союзу повинен прислухатися до правильних порад членів правозахисного руху в СССР, як теж прихилити належну увагу згаданій резолюції лідерів Республіканської партії і такі почати "пов'язувати" всі американсько-советські справи, а не трактувати їх цілком окремо, зокрема не відокремлювати справу САЛТ II від інших советсько-американських стосунків.

О. Зеленецький

СПРАВЖНЯ МЕТА СВЯТКУВАНЬ „ВОЗЗ'ЄДНАННЯ”

Сучасні святкування 325-річчя „возз'єднання” України з Росією перевершили своїм пропагандним насиченням усі дотеперішні відзначення Переяславського договору. До речі, треба сказати, що в 20-их роках советський режим взагалі не вважав цього акту якимось трохи чи не комуністичним досягненням. Навпаки, тодішня советська історіографія негативно оцінювала прилучення України до Росії. Тодішній провідний большевицький історик Покровський уважав Переяславський договір далішим кроком для змирення царської Росії з нею, а не повенення народних мас, а для України цей договір був першим кроком до майбутнього національного й соціального поневолення.

Та з хвилиною, коли советський „інтернаціоналізм” набрав імперіалістично-російського змісту у 30-их роках, коли Покровський попав у неласку, а його історичні праці заборонено, почалася не тільки „реабілітація” царської модерності, а й енергійні заходи пристосувати Переяславський договір до потреб і цілей нового советсько-російського самодержавства. Таким чином класичне лєнне підданство середньовічних часів, підписане в Переяславі Богданом Хмельницьким, почали вихваляти як „возз'єднання” двох братніх народів в одній спільній державі, промовчуючи, що Московщина (назву Росія прийняв шойно цар Петро I в той час була віддалою країною й „досягнення” для України злого возз'єднання були трагічні не тільки політично, а й культурно).

Цікаво відзначити, що „розгорнення” цих святкувань „возз'єднання” набуває шораз більшого пропагандного насичення рівноорядно з посиленням русифікаційних процесів в Україні. Вже за часів Хрушова, з ініціативи якого святкування возз'єднання набули пишноти, почала повільно кристалізуватися в КПСС теза, що так зв. наближення й пізніше злиття націй в СССР можна практично реалізувати, привівши насамперед до злиття трьох слов'янських „братніх народів” — українців, білорусів і росіян. Правда, це не була жадна нова ідея, уже царський уряд практично це злиття переводив Емськими указами й теоріями про „триєдність” російського народу, складеного з великоросів, малоросів і білорусів. Але советський режим уклад усяю проблему в своєрідний Гордійський вузол „інтернаціоналістської діалектики”, висував теорію про

одночасний розквіт і наближення соціалістичних націй і про творення своєрідної „надбудови” — советського народу.

Звичайно, за усім цим скривалася та сама ціль, до якої змагали й царі без „діалектики”. Ніби „надбудова” — советський народ аж ніяк не теоретично являє. Для посилення його „єдності” провадиться плянова й насильна русифікація, яка набирає окремого характеру в двох неросійських слов'янських республіках — Білорусі й Україні. В них шораз нагострішніше почали ширити тезу, що за часів Київської Русі існував один руський наріз, що Росія була легітимним спадкоємцем Київської Русі, що Литва й Польща були „окупантами” і, що логічно, Переяславський договір був не звичайним актом, подібним, як його пізніші гетьмани підписували чи то з Польщею, чи з Туреччиною, чи зі Швецією (всі вони вважались в сучасній советській історіографії „зрадницькими”), а привертанням того стану, який існував за часів Київської Русі, возз'єднанням руських земель.

В майбутньому це мало б привести й до національної єдності трьох „братніх народів”. І ця „майбутність” підготовляється саме пляновими русифікаційними заходами, які ліквідують „тимчасовий” стан сучасного трьохпопідлі „привертання” „нормальної” національної єдності. Хто слідкує за сучасними святкуваннями 325-річчя возз'єднання України з Росією, той ясно бачить саме такі тенденції цих святкувань. Наприклад, в „Радянській Україні” нещодавно появилася стаття д-ра історичних наук Ю. Кондулфора під наудто „історичним” заголовком „Навіки разом!”, в якій йде мова про Київську Русь, як єдиного етнічного предка, про спільну мову в той час, про спорідненість матеріальної й духовної культури, про те, що постанови в 15-16 ст. „російської централізованої держави” було „фактором сдільно-слов'янського єднання”, що той фактор ніби мав „благородний вплив на політичний, економічний та культурний розвиток російського й українського народів”.

В такому сенсі і стилі пишуться не тільки статті, а й цілі „наукові” книжки, пов'язані зі справою Переяславського договору та „возз'єднання”. Існує явне прагнення „переконати” українців, що злиття трьох слов'янських народів в один советський є „історичною необхідністю”, зумовленою історичним процесом „інтернаціоналі-

Проф. Степан Пляхтин

НАФТА І ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ В БРАЗИЛІЇ

Ще не так давно бразилійці „купалися” в бензині. Хоч була імпортована, але дуже дешева. Автомашин не було так багато, експорт кави повністю покривав імпорту нафти. Та часи змінилися: нафта подорожчала на світовому ринку, національна продукція автомашин поновижилася у багаті рази, природної нестачі (морози і посуха) зменшили продукцію кави в декілька разів, а зокрема в штаті Парана (найбільший продуцент кави в Бразилії) продукція кави зійшла на зеро. Через брак електричної енергії, високий відсоток індустрії зживав (та ще й тепер зживає) нафту для пущення в рух своєї складної машинерії. Залізничний транспорт слабо розвинений, а тому перевіз сировини і продукції на великі віддалі перейшов на вантажні авта, що потягло за собою збільшення витрат продукції імпортованої нафти. Для розвитку, головним чином, тяжкої промисловості, потрібно було імпортувати капітал і зняти позички, які обтяжили країну боргами близько 40 мільярдів доларів.

Це в свою чергу спричинило підвищення цін на продукти, головним чином першої необхідності, що привело до інфляції, яка річно хитається між 38-40 відсотків. Робітники відчув брак харчів на столі і невдоволення проти уряду зростало серед населення з дня на день.

Тому й не диво, що в останніх парламентарних виборах, які відбулися в кінці минулого року, в найбільших промислових центрах, висліди дали пропорційно 3 до 1 в користь опозиції.

Для прикладу візьмемо штат Сан-Пауло, найбільший промисловий центр країни, де вислід виборів був такий: опозиція ви-

зації і будівництва соціалізму”.

Розрахунок при тому цілком простий. Росіяни, білоруси й українці разом творять велику більшість населення СССР. Привертання їх „єдності” дасть цілком реальні можливості „проковтнути” всі інші малі народи, як також і дуже посприятиме реалізації різних „інтернаціональних” советських плянів у світі. Інакше кажучи, слов'янська „єдність” в СССР потрібна советському режимові для зміцнення своєї внутрішньої сили, а ця знову потрібна для зміцнення агресивно-імперіалістичних світових плянів.

Усі ці святкування „возз'єднання” є своєрідною відповіддю на посилення національного руху спро-

да сенатора 5.789.872 голосами, коли кандидат проурядової партії дістав лише 1.225.730 голосів, або 13,47 відсотків загального числа 10.241.247 виборців. Подібно сталося в штатах Ріо-де-Жанейро, Мінас-Жерайс, Ріо-Гранде-ду-Сул і інших.

Та проурядова партія здобула більшість місць у національному Конгресі (сенат і палата послів), хоч точного підрахунку ще немає, бо в деяких штатах це ще забере тиждень. Як стверджують політики й економісти, головним пропагандистом опозиції у переліборчій кампанії була інфляція і високий коштів прожитку. Це й потягнуло за собою виборців у промислових центрах, в яких „шлунок промовляв вище за розум”.

Комуністична партія в Бразилії заборонена законом, хоч прихованих комуністів є не мало. Головний їхній лідер, Луїз Карлос Престес (вже декілька років живе на ласкавому хлібі в Москві), перед виборами видав маніфест, в якому закликав своїх „камарадів” підтримувати опозиційну партію. Цікаво, що ані один лідер, як нам відомо, не відкинув підтримку Престеса, і ціла опозиція збула її мовчанкою. Також католицька церква (Бразилія найбільша католицька держава в світі) офіційно не забрала голосу в цій справі, хоч в офіційній формі висловлювалася проти федерального уряду й існуючого режиму в країні.

Головні маси робітництва є проти комунізму, не говорячи про хліборобське населення, яке суто консервативне і є головною підпорою антикомуністичного уряду держави.

Як ми сказали вище, інфляція і високий коштів прожитку стали найкращими спільниками опозиції. І хоч уряд здобув велику більшість у національному конгресі та має 22 з 23-ох губернаторів в окремих штатах (президент республіки, губернатори і 1/3 сенаторів вибрані виборчими колегіями) і в більшості штатів місцеві союми, однак мають великі труднощі у здійсненні свого пляну економічного, політичного й соціального розвитку, або вивести що найбільше в Латинській Америці країну (8 млн. 500 тисяч кв. км. і 120 млн. населення) зі сталі малорозвиненої країни. Це можливе тільки при збільшенні видобутку нафти зі своїх джерел та збільшення джерел іншого роду енергії (електрика, алкоголь і вугілля), які зрівноважать комерційний баланс, знівелюють інфляцію і приведуть до зниження цін і справедливого розподілу прибутків.

(Закінчення на стор. 3)

Лариса Дончук

ПРО ДВІ ПРОЧИТАНІ КНИЖКИ

Слідкувала я за часописом „Свобода” ввесь жовтень і листопад, чи з'явиться у рубриці „Голос читачів” згадка про якусь книжку, бож колись вважали жовтень — місяцем рідної книжки...

Але то було давно, ще в ті часи, як ми — колисьні „діпсти” жили значно бідніше, тісніше, але... дружніше, коли були свідомі і не такі зматеріялізовані. Ми тоді ще читали, вболівали долею рідного друкованого слова, та згадували, що жовтень — місяць української книжки. В той час мене і ще багатьох скитальців дивувало, а навіть обурювало, що тут архітектори при плянуванні будинків передбачають достаток місця для „барів”, тобто для різних алкогольних напоїв, але про якусь найменшу бібліотечку не згадувалося. Книжка, якщо й була у когось, то тримали її, як „Попелюшку”, десь у пивниці. Тепер багато з нас до цього звикли й самі перестали читати, та дбати про рідне друковане слово.

Я ж захотіла подати свій читачий голос, написати свою думку про твори, що я їх прочитала останніми місяцями. Про дві книжки, що їх написали письменники: спогляди про дитинство й молодість авторки. Твір зветься „Стежка до дому”.

Із першої ж сторінки твору читач зустрічає Реню, життерадісне, збиточне дівча, „янгольотко”, в якого з-під пшеничних кучериків виглядають цап'ячі рижки”. Розмова авторки з Реню вводить нас у дитячий світ, з насолодою читаємо розділ за розділом, а деякі з них особливо мені подобалися. Наприклад, чого вартий розділ під заг. „Янгольотко іде в світ”. Трохлітнє дівчатко посперечалася з мамою і заявила, що піде у світ, як це розповідається в мовних казках: коли „покривджені” йдуть з дому. Цей розділ так мальовничо написаний, що мені хотілося вертатися до нього та насолоджуватися дійсно художньою розповіддю.

Розділи про дитинство Реню назвали ключем до зоряного дитячого світу „уявним сабом”. Чарівні казки з самого дитинства полонили Реню, навчили її любити книжку і вона виростала з цієї любов'ю, та стверджує, що без книжки світ був би вбогий, сирій, нещасливий, нудний... Обізвись, книжколюбни, чи ж це не правда!

Із розділів про дитинство Реню назвали ключем до зоряного дитячого світу „уявним сабом”. Чарівні казки з самого дитинства полонили Реню, навчили її любити книжку і вона виростала з цієї любов'ю, та стверджує, що без книжки світ був би вбогий, сирій, нещасливий, нудний... Обізвись, книжколюбни, чи ж це не правда!

Колі Тані було 17 років у неї виявилася національна свідомість і вона всією своєю „бурною” адачею поринула у визвольну боротьбу українського народу: почала працювати зв'язковою Повстаного Загону. З неослабною увагою читач слідкує за подіями тих часів і разом з авторкою переживає небезпеку, що чигала на зв'яз-

кову при виконанні її завдань.

А ось останній розділ твору, під заголовком „Я вернуся!” Це так вона обіцяла своїй мамі, коли збиралася переходити через Дністер до Румунії.

Яскраво, хоч і коротко, авторка змальовує своє перше враження від тодішнього життя румунів: „Була неділя, спокійні, веселі, гарно вбрані люди поспішали до церкви”. Це було таким контрастом до того, що Таня переживала в своїй, тепер розтерзаній, Батьківщині, що здавалася їй сном... Про події „там” нагадували, пропонуваючи Дністром, спотворені в большевицьких катівнях, трупи.

На цьому кінчаються спогади Т. Цимбал. Хоча вона своєю обіцянкою матері не виконала, додому не повернулася, та й хай собі обіцянку „я вернуся” авторка перенесе в літературний світ і повернеться ще до спогадів. Цим разом хай напише про своє, не менше цікаве, життя поза Батьківщиною.

Іще одна книжка; теж спогади. Написала її відомий й багатьма улюблений письменник — Леся Лисяк-Тивонюк. Це дуже цікаво побудована розповідь про дитинство й молодість авторки. Твір зветься „Стежка до дому”.

Із першої ж сторінки твору читач зустрічає Реню, життерадісне, збиточне дівча, „янгольотко”, в якого з-під пшеничних кучериків виглядають цап'ячі рижки”. Розмова авторки з Реню вводить нас у дитячий світ, з насолодою читаємо розділ за розділом, а деякі з них особливо мені подобалися. Наприклад, чого вартий розділ під заг. „Янгольотко іде в світ”. Трохлітнє дівчатко посперечалася з мамою і заявила, що піде у світ, як це розповідається в мовних казках: коли „покривджені” йдуть з дому. Цей розділ так мальовничо написаний, що мені хотілося вертатися до нього та насолоджуватися дійсно художньою розповіддю.

Розділи про дитинство Реню назвали ключем до зоряного дитячого світу „уявним сабом”. Чарівні казки з самого дитинства полонили Реню, навчили її любити книжку і вона виростала з цієї любов'ю, та стверджує, що без книжки світ був би вбогий, сирій, нещасливий, нудний... Обізвись, книжколюбни, чи ж це не правда!

Колі Тані було 17 років у неї виявилася національна свідомість і вона всією своєю „бурною” адачею поринула у визвольну боротьбу українського народу: почала працювати зв'язковою Повстаного Загону. З неослабною увагою читач слідкує за подіями тих часів і разом з авторкою переживає небезпеку, що чигала на зв'яз-

знали, що перед нашою колоною, деє спереду, йдуть цим самим смертним шляхом жінки, евакуйовані з жіночого концентраційного табору. Це був справжній смертний похід.

(Закінчення на стор. 4)

Р. Малащук

СМЕРТНИЙ ПОХІД

Багато води проплило з того часу в українських і неукраїнських ріках... Багато років кануло у вічність. І — раптом як удар шамполем.

Концтабір Авшвіц 1945 рік.
Коли ти вже 4-ий рік за мурами тюрем і за колючими дотрами концентраційного табору, та ще й до того такого табору, як Авшвіц, і коли твоє ім'я, яке ти носив тринадцять років, перемілило тобі вже давно на звичайне порядкове число, то ти вже мало реагуєш на які б то не було події.

Та одного дня сталося інакше. Хтось приніс вістку, що дорогами біля Авшвіцу йдуть і дитячі люди. Не військові, а цивільні люди. І що їх багато.

Довгі валки, які посуваються в західному напрямі, везли й несли своє прихапцем позбране добро, говорили про те, що наближується фронтова лінія. Це ж був уже початок січня 1945 року, і дороги, що ними проходили ці валки, простягалися на захід від Кракова. На твердій, простій мові це значило, що невіддільно зближається теж і кінець концентраційного табору. Авшвіц, біля якого днями і ночами йшли, не зупиняючись, ці понури мовчанні передвісники надходячої катастрофи.

Табором пройшов, мов електричний струм. Заметушилися і наші наставники та опричники, не знаючи, що їм робити в такій незвичній і небувалій ситуації. В наслідок цього замішання серед начальства, послаб твердий таборовий режим.

В'язні, що й кожного дня гнали на роботу поза дотри табору, бо навіть ті, що працювали внутрі, почали самовільно не виходити на роботу. Коли ж до цього, одного дня, не відбулася звичайна щоденна збірка, на якій мусили бути всі, живі і мертві (т. зв. апель), а в

повітрі — разом із звичним запахом палених у крематорії трупів, рознісся особливий запах паленого паперу, знак, що палять таборові документи, — всі знали, що прийшов невідлукливий кінець табору.

Але який кінець? Ось питання, яке на весь рій стало перед 20 тисячами в'язнів, залишених із 5 мільйонів закованих, помордованих, розстріляних загонів, повисених у цьому жалювливому таборі смерті. Чи нас перестрілюють? Чи збомбардують з літаків, щоб і сліду навіть самого табору не залишити? Чи може ще якийсь інший спосіб нашої загибелі придумали кати?

Немов Дамоклов меч зависло над головами всіх в'язнів трижовне питання.

Рішення прийшло до нас зовсім несподіване. Евакуація табору.

В цьому випадку переважив ще погляд зовсім практичної натури. Евакуйовати в'язнів далі на захід і до останньої хвилини уживати нашої робочої сили для рятунку імперії, що валилася.

Дня 18 січня 1945 року, на сам Шедрий Вечір, почалася евакуація. Я лежав тоді в гарячій 40° Ц. і перспектива була, що мене залишать на поталу. Була морозна зимава ніч. Десь високо літали літаки і далеко вже було чути гарматні постріли. Була вже крайня пора і тому нам наказали спійшитися. Та все ж таки пройшло досить часу, заки 20 тисяч в'язнів вишуквалися на дорозі. Мене стягнули з ліжка і попровалили... в ніч, в мороз, в сніг.

Внутрішній наказ української групи в'язнів був: для взаємної допомоги в дорозі держатися всім разом серед великої маси приречених людей. До того, кількох наших друзів треба було провадити, а одного нести, бо їх усіх забрали прямо з таборового шпиталю і тому треба було спільної помічі їм у першу чергу. Всі інші в'язні, які були в тому часі в шпиталі і яких не було кому брати, мусили, очевидно, залишитися. Їх не встигли вже німі постріляти і вони попали в руки большевиків. Щоб охоронити наших друзів від такого кінця, ми забрали їх зі собою.

Перед вимаршем, на кожного в'язня було видано 1 кг хліба і на кожних трьох в'язнів 1 фунт консервованого м'яса та фунт маргарину. Ми в тому часі ще не знали, що з оцим харчовим „запасом” будемо маршу-

вати цілих шість днів та що під час дороги не дістанемо навіть води. Всі в'язні були в звичайному лихому одязі та драмному взутті. Дуже багато мали на ногах лише т. зв. дерев'яники, тобто „черевики” на дерев'яних піддошках, при чому поплотном були закриті лише пальці ніг, а решта ноги була боса. Ті, що працювали в самому таборі, не мали ніякої плащі, не дістали їх, очевидно, і тепер. Я належав теж до цієї групи і йшов без плаща. Про фізичний стан в'язнів не маю що й говорити, коли зважити, що нормальний харчовий пайок в'язня складався з 1/4 кг хліба, 1 літри картопляної зупи й 1 літри чаю з якогось зілля кожного дня, і що на цьому харчі в'язні перебували кілька років. Але над цим ніхто не застановлявся.

Був мороз 20 ступенів п. нижче зера, поля й дороги були засипані грубою верствою снігу, віяв морозний східний вітер.

Було вже далеко поза північ, як похід-мариво рушив у невідомою путь, сразу ж загатилися собою всю дорогу. По обох боках нашої колоною, гусомом, що десять кроків одиш, ішли з відблещеними крісами есесмени. І хоч це була ніч, то про втечу при такій обстановці не могло бути й мови. Завданням оцих есесменів було не лише нас пильнувати, але, як ми це ствердили відразу по кількох кілометрах нашого походу, — стріляти всіх тих, що не були в силі йти далі. Якщо в'язень упав зі змучення, його стріляли. Тих, що з цієї самої причини не могли додержати кроку з цілою колоною і відставали, стріляли на ходу в кінці маршперуочої колоны. Один-йшов з постріленою головою і тільки, що живе... недовго.

Не пройшли ми ще кільканадцять кілометрів, як нараз несподівано з недалекого придорожного лісу поспішали стріли. В одній хвилині всі в'язні, разом з есесменами лежали в глибокому снігу в придорожних ровах... Це стріляли партизани, пробували нас визволити... Дехто поспішав втікати в ліс, але стріли більше не повторилися, втікачів спіймали, навели порядок і ми рушили далі.

Рано ми заважали, що по обох боках дороги в ровах що кільканадцять кроків лежали трупи постріляних в'язнів. Кількість цих трупів все далі збільшувалася, серед них було багато в'язнів-жінок. На шій основі ми

(Закінчення на стор. 4)

КОНГРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського
Конгресового Комітету
Америки

Ч. 34 СІЧЕНЬ 1979

НЕВМІРУЩІ ДАТИ

Перші українські поселенці в Америці довгий час відзначали щорічно — поруч із роковинами у честь Тараса Шевченка — роковини 1-Листопадового Зриву. Бо це були у величезній більшості іммігранти з Галичини, головно Лемківщини і Закарпаття, де все ще йшов процес кристалізації української політичної думки, яка — хоч у теорії визнавала всеукраїнський патріотизм — у практиці на перше місце ставила патріотизм своєї — як казалося тоді — „вужчої батьківщини“. Нічого злого у цьому не було, бо ж Галичина з її Лемківщиною чи Карпатська Україна (Русь — назва не змінє суті) — це частини великої української землі, що простягається від Поляди до Дні. З припливом до Америки іммігрантів, які вже були учасниками Визвольної війни-революції, поруч із відзначуванням роковин Листопадового перевороту в Галичині — на перше місце висулюється щорічне відзначування дат 22-го Січня 1918 і 1919 р.р. — відзначування роковин проголошення 4-го Універсалу та Акту Соборності. І хоча з того часу минуло вже 60 років — вільні українці, розсіяні в діаспори в різних країнах свого поселення — рік-річно відзначають урочисто дати свого національно-державного самовизначення, визначення водночас, що Акти 22-го Січня — це їх ідеал, це їхня політична програма, до якої всі ми змагаємо і будемо змагатися — поки вона здійсниться.

Нас сьогодні не цікавлять подробиці, як це сталося, що проголошено 22-го Січня 1918 і 1919 р.р. ті два історичні акти, — хто і серед яких обставин схвалював їх і як відбувалося їх церемоніальне публічне проголошення. Все це другорядні подробиці на тлі сучасної трагедії, яку переживає Україна, яка втратила свою державність та опинилася у соборній неволі. Нас цікавить сучасність і майбутність. І коли ми відзначаємо урочисто ті Акти 22-го Січня, то поклоняємося не тільки минулому, але з отого минулого черпаємо насагу для боротьби за здійснення проголошених тоді ідеалів — за привернення українському народові державницької волі на всіх українських етнічних землях. Це чудовий доказ живучості і невгнутості українського народу, що хоча від тих історичних Актів минуло вже 60 років, під час котрих виросли вже три нові генерації, всі у діаспори розсіяні українські громади щорічно відзначають ті невимірні дати, виручаючи своїх земляків, яким не вільно робити це на їхній рідній землі.

Є народна пословиця, що „віра й гори переносить“, але є й друга, що „віра без діл мертва“. Акти 22-го Січня зобов'язують нас не тільки до урочистого назверхнього щорічного відзначування їх, — вони зобов'язують нас не тільки до використання тих дат для популяризації української визвольної справи, для пригадування байдуку зматеріалізованого світові, що Україна вже самовизначилася, що мала свою державу і втратила її внаслідок ворожої збройної агресії. Ті Акти зобов'язують нас також до виконання всього того, чого вимагає добро української визвольної справи, — чого вимагає від нас український народ. На найпершому місці стоїть вимога єдності, щоб всі ми „в один гуз стали“ — що розумів вже великий Мазепа понад 250 років тому. Роз'єднання, розсварення, розпорошування конструктивних самостійницьких сил, марнування енергії на внутрішню полеміку, це дія не у користь державницького визволення України, а його дальшого погноєння. Український народ тугий, пережив вже різні трагічні періоди у своїй тисячолітній історії. Українська вільна громада також у своєму корені здорова, туга, роботаща, конструктивна. У роковини Актів 22-го Січня треба пригадувати одні одним, щоб використовувати ті прикмети українського духа, а не підпорядковувати їх тим хибама української влади, якими є гін до поділу, до колотнечі. Коли ми вже дозріли настільки, що визнаємо потребу порозумітися з різними нашими давніми ворогами на спільній атисовській платформі, — коли ми раді, що й у російському суспільстві народжується думка про потребу співпраці з українцями на базі визнання їх права до рідної державності, коли є в нас люди, які кажуть використовувати гострий конфлікт між Москвою і Пекіном в ім'я засади „ворог нашого ворога є нашим приятелем“ — то чому ми не можемо замислитися у власному нашому українському гурті? Славить Господа, що що мудрість збагнув Український Конгресовий Комітет — він за згоду, за єдність, за співпрацю всіх українських конструктивних самостійницьких сил в ім'я того ідеалу, який сьогодні є ще тільки ідеалом, є тільки мрією, але вже в недалекій майбутності може стати дійсністю!

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ В ЦЕНТРАЛІ УККА

За прийнятою вже щорічною традицією, 16 січня ц. р. відбулася у конференційній залі Централі УККА в Нью Йорку „Новорічна зустріч“ службовиків Централі і гуртка найближчих співробітників. Приявних вітав і Зустрічню проводив директор Централі мгр Іван Базарко, який бажав усім Шасливого Нового Року, пригадав найважливіші події року 1978 та висловив надію, що й у цьому році праця Українського Конгресового Комітету буде конструктивною і хосенною для української справи взагалі та української громади в ЗСА зокрема. Зокрема привітав приявних генерала Григоренка з дружиною, які своїми особами наче символізують на цій зустрічі Україну з її рухом спротиву. З короткими промовами, за запрошенням дир. І. Базарка, виступили генерал Григоренко, його дружина Зинаїда, головний представник УНСОУ адр. Іван Флис, редактор „Конгресових Вістей“ І. Кедрин-Рудницький, колишній директор канцелярії УККА в Нью Йорку Юліан Ревай, редактор Антін Драган і о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Нью Йорку. Між приявними були замешкалі в Нью Йорку й околиці члени Екзекутиви УНСОУ, всі члени редакції „Свободи“ і деякі члени Екзекутиви та Крайової Ради УККА.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН 22-го СІЧНЯ В ЗСА

Як щороку — так і в цьому 1979-му році відбулося у величезній більшості міст і містечок Америки, де поселені українці, святкування 61-их роковин проголошення 4-го Універсалу і 60-их роковин проголошення Злуки Українських Земель. Як у минулих роках, так само в цьому році головним організатором цих святкувань був Український Конгресовий Комітет, або безпосередньо його Централь в Нью Йорку, або місцеві Відділи. Керівники й активні діячі УККА брали теж найактивнішу участь у цих святкуваннях — а актах проголошення губернаторами й посадовцями міст Українського Дня, на святкових академіях-концертах чи бенкетах, влаштуваннях з цієї нагоди. Нижче подаємо за абеткою пошкодило далеко ще неповний виказ тих святкувань в ЗСА: у зв'язку з місцевими обставинами ті святкування відбувалися в різні дні і деякі з них заповіджено на час, коли це число нашого пресового органу ще не появилось.

Асторія, Квінс, Н. Й. — 22 січня президент дільниці Нью Йорку Квінс підписав прокламацію Українського Дня Незалежності, у прийнятості численної української делегації, під проводом голови 45-го Відділу ООЧСУ, організатора цієї урочистості д-ра Олександра Соколинського.

Байон, Н. Дж. — Ще 12 січня посадинок Деніс Колліс підписав Проклямацію про Український День Незалежності, у прийнятості численної української делегації. 21-го січня відбувся святковий концерт — головну доповідь виголосив о. Василь Марків, місіонер ЧСВВ, один із нечисленних уже в живих активних учасників української визвольної війни.

Бостон, Масс. — Урочисте вивіщення українського прапору й проголошення Українського Дня Незалежності 21 січня. 28-го січня — урочиста академія, головний промовець — проф. Михайло Воскобойник із Бриджпорту. У містечкій частині — виступи молоді.

Бюффало, Н. Й. — 27 січня відбувся в готелі Статлер-Гілтон урочистий бенкет, що його відкрив голова Відділу УККА Василь Шарван. Головним промовцем був президент УККА проф. Лев Добрянський майстром церемонії був д-р Богдан Гарасим.

Вашингтон, Д. К. — Як щороку — президент УККА проф. Л. Добрянський звернувся за делегатами до сенаторів і конгресменів з закликом взяти активну участь у відзначенні Українського Дня Незалежності та зголосити свої промови з цієї нагоди до конгресового рекорду — що становить уже поважне джерело інформації про новітню українську історію і її боротьбу за державну незалежність. Спонсорами святкування у Конгресі були 24 січня ц. р. конгресмени Філіп Крейн з Ілліной і Крістофер Додд з Коннектикуту. Молитву перевів о. митрополит Лев Добрянський і ексекутивний віце-президент УККА о. шамб. Роберт Москаль.

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ В ЦЕНТРАЛІ УККА В НЬЮ ЙОРКУ

Сидять за почесним столом від ліва: Представник Українського Інституту Америки Юліан Ревай, о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра, генерал Петро Григоренко — промовляв, біля нього сидить його дружина Зинаїда, біля неї її син, обернені — голова Комітету Об'єднаних Організацій Великого Нью Йорку інж. Євген Івашків, його дружина Євгенія і дружина дир. І. Базарка пані Наталія.

Сидять від ліва: д-р Володимир Душник, головний представник УНСОУ д-р Іван Флис, заступник гол. представника УНС Марія Душник, колишній 1-ий директор канцелярії Централі УККА Юліан Ревай, пані Зинаїда Григоренко, генерал Петро Григоренко, о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Нью Йорку, Марія Кедрин-Рудницька, директор Централі УККА мгр Іван Базарко, референтка молоді в Екзекутиві УККА Слава Рубель, член заст. през. в Екзекутиві УККА адр. Аскольд Лозинський

Група учасників Зустрічі 22 січня в Українському Інституті Америки в Нью Йорку.

На прийнятті у Капітолію у Вашингтоні, що його організувало Українське Інформативне Бюро у Вашингтоні на чолі з інж. Юрієм Нестерчуком у тій співпраці з президентом УККА през. Левом Добрянським і Централі УККА на чолі з дир. І. Базарком, було приявних 13 сенаторів і 49 конгресменів, плюс 20 представників різних конгресменів, чужинських амбасад та засобів комунікації (преса, радіо і телевізія). Із видатних і впливових сенаторів були приявними, між іншими, республіканські сенатори Роберт Долл, Чарльс Персі, Джейкоб Девітс і ін., та з-поміж демократів — Гаррісон Вільямс, Едвард Зорінскі, Квентін Бурдлі (з дружиною), і ін. З республіканських конгресменів були м. і. Едвард Дервінскі, Чарльс Вейлен і ін., з-поміж демократів — Семюел Страттон, Джілліс Лонг, Морріс Удалл і багато інших. Між представниками засобів комунікації були м. і. Оксана Драган-Кравців, голова Українського Відділу державного Голосу Америки, й редактор „Українського Тижневика“ Ігор Дяблага. Прийняття у Капітолі у Вашингтоні було в цьому році численніше і успішніше, аніж в минулому році: був помітний зріст зацікавлення українською проблематикою.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — 22-го січня посадинок міста Томас Смит проголосив День Українського Незалежності. Перешкодженого голову місцевого Відділу УККА д-ра Євгена Котика заступив його заступник і голова УНДому в Джерзі Сіті Володимир Білик. Між членами української делегації були члени Екзекутиви УНСОУ Ульяна Дячук і Володимир Сохан. Академія-концерт відбулася в залі місцевого УНДому 21 ц. м. — головний промовець — ред. Володимир Левенеш.

Йонкерс, Н. Й. — 21 січня святкова Академія. Головний промовець — проф. д-р Константин Савчук.

Клівленд, Огайо. — 20 січня — бенкет. Головний український промовець — д-р Іван Флис. Американські промовці — сенатор Говард Мецбавм і конгресмен Мері Ровз Окар.

Лігвай Веллі, Па. — 21 січня — святковий концерт. Головний промовець — д-р Альберт Кіпа.

Лос Анджелес, Каліф. — 21 січня святковий бенкет і концерт. Головний промовець — адр. д-р Іван Флис.

Мейплуд, Н. Дж. — Урочисте вивіщення українського прапору — поруч з американським — на високій шоглі перед ратушею відбулося 22 січня ц. р. у приявності посадинок міста Роберта Гресміра і представників української громади.

Нью Гейвен, Конн. — 21 січня в залі готелю Шератон Парк-Пляза урочистий бенкет, що його відкрив і виголосив промову голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Снігурович. Після бенкету — бал.

Ньюарк, Н. Дж. — Урочистий концерт — академія — 21 січня. Головний промовець — Андрій Чайковський.

Нью Йорк, Н. Й. — Проголошення прокламації про Український День Незалежності відбулося в Міській ратуші — Сіті Голл — 19 січня ц. р. Підписали губернатор Кері і посадинок міста Нью Йорку Едвард Кач. Численну українську делегацію очолювали директор Централі УККА мгр Іван Базарко, головний представник УНСОУ адр. д-р Іван Флис і монс. Еміль Манастирський. — Урочиста академія відбулася 21 січня. Відкрив голова Об'єднаних українських організацій Великого Нью Йорку — Відділу УККА інж. Євген Івашків, — прокламацію губернатора Кері і мейора Кач відчитав Андрій Прятка, головним промовцем був адр. Ігор Раковський. — Заходами Централі УККА відбулося в Українському Інституті Америки для чужинських гостей прийняття 22 січня. Виставку історичних документів про українську державу влаштував проф. В. Трембішкий.

Озон Парк, Н. Й. — 28-го січня святковий концерт-академія. Головний промовець — Роман Крупка. Головою місцевого Відділу УККА, організатора святкування є Василь Босак. У містечкій частині — відомі артисти — Лев Рейнарович і Роман Левницький.

Олбані, Н. Й. — У цій столиці стеїту Нью Йорк вже втретє за спонсорством прихильників українських стейтських сенаторів Едвіна Мейсона і Воррена Андерсона — відбулося 23-го січня святкування роковин 4-го Універсалу в будинку стейтської легіслатури, із неофіційною концертною частиною та офіційною частиною — засідання об'єднаних палат легіслатури. На чолі численної української делегації був директор Централі УККА мгр Іван Базарко.

АКАДЕМІЯ 22-го СІЧНЯ В МІННЕАПОЛІСІ

ПРОГРАМА

П Р А П О Р О Н О С Ц І		ПЛАСТ	Стан. проф. В. Крамарчук, Христия Раймонд	ВІДДІЛ УККА
			Вол. Анастас мол., Мая Буник, М. Воробій	Міннесота
			І. Степчук, А. Дорошак, Христия Павлишин, 5 год. пополуноді	
			Р. Степчук	
1. АМЕРИКАНСЬКИЙ ГІМН	—	п-і Зоя Семенець		28 січня 1979
2. УКРАЇНСЬКИЙ ГІМН	—	п-і Зоя Семенець і всі присутні на залі акомп. п-і Кіра Цареградська		Зала ікони Святого Михайла
3. ВІДКРИТТЯ	—	мгр. Люба Менжега Голова Відділу УККА		
4. ВСТУПНЕ СЛОВО	—	гін.-хор. В. Филинович		
5. ДЕКЛАМАЦІЯ:	—	„Як дзвони радісно гудуть“ /О.Олесь/ п-і Оля Хорольська		
6. РЕФЕРАТ	—	проф. Володимир Анастас		
7. ДЕКЛАМАЦІЯ:	—	„Любіть Україну“—В. Сосюра Тая, Христия і Рокі Елліот /СУМА/		
8. ВІДЧИТАННЯ ПРОКЛЯМАЦІЙ	—	ОДУМ Люба Бугасяко, Іван Гасвий, Катерина Багнет		
9. Виступ хору „ЛІНПРО“	—	диригент о. протод. Микола БРИНЬ		
а/ „Ой у лузі червона калина“	—	обр. О. Кошиця \$ акомп. П. Цареградського		
б/ „Синя чичка“	—	стр. пісня гарм. К. Цареградської \$		
в/ „Качки летять“	—	сл. М. Ткача, муз. О. Білаша акомп. Кіри Цареградської		
г/ „Та забіліли сніги“	—	істор. козацька пісня, муз. М. Лименя		
г/ „Вперед хто не хоче конати“	—	сл. П. Грабовського, муз. Л. Ревуцького акомп. останніх двох пісень Петра Цареградського		

КОНСОЛІДАЦІЯ І ДЕМОКРАТІЯ

Ці два поняття одні з одним пов'язані. Бож консолідація — це гуртування партій, груп, середовищ, організацій і окремих людей різного світогляду, різних віровишень, але об'єднаних прагненням державницької волі для України, щоби власне для здійснення цього нашого спільного ідеалу спільно діяти. А коли є зорганізовані гурти різних поглядів, як до тієї нашої завітної мрії діяти — то співпраця між ними може і мусить вестись тільки на базі шанування взаємних різних поглядів і шукання спільних висновків, вийшовши із спільного самостійницького засновку. Іншими словами — консолідація може існувати тільки на базі толеранції, культурної виміни думок і готовості згорти до компромісу. І це є саме суттю демократії. Демократія визнає право до власної окремих думки і право вільно висловлювати її, підпорядковуючи водночас думку меншості думці більшості. Але демократія вимагає також від більшості, щоби вона не майоризувала меншість силою своєї так би мовити фізичної більшості, шиферної більшості, а рахувалася з думкою меншості і так формулювала своє становище в кожній важливій справі, щоби осягати порозуміння і щоби було якнайменше випадків, що їх вирішується голосуванням, себто рішенням більшості, а якнайбільше, щоби найважливіші справи вирішувались одностайно.

Консолідація вимагає різновидності даної установи, на ґрунті якої її переведено. Але водночас вона вимагає співпрацю за принципами демократії. Український наріс сьогорішні кайданами, що їх наклали диктаторська система окупанта. Всі українці у світі суцільно, в Україні і поза нею, прагнуть скинути ті кайдани і — логічно — прагнуть загину диктатури, яка, навіть у лагіднішій формі, як сучасна кремлівська диктатура, спутує волю думки і діла. Демократія найтрудніше і найскладніше система правління, бо вимагає зрілості народу, зрілості суспільства. Але вона існує від часів античної Греції і всі диктатури у різних народів і державах світу швидко чи пізніше провалювалися — демократія зберегла себе.

З хвилиною, як до Українського Конгресового Комітету вступили ДОБРУС і Об'єднання Українців Америки — величезна більшість українського зорганізованого суспільства в ЗСА однілась в ряди УККА. Одноголосні рішення Екзекутиви і Крайової Ради по лінії консолідації повинні бути гаслом і вказівкою для всіх наших організацій в окремих громадах і всіх окремих українських людей в ЗСА: вступати до місцевих Відділів УККА, активізуватися у тих Відділах та підтримувати свої центральні керівні органи цієї нашої організації. А що ніякого путнього діла не можна виконати без потрібних для цього фондів — то ж підтримайте УККА своїми членськими внесками, пожертвами, записами, підтримайте цю нашу найвищу установу, яка не словом, а ділом докаже, що вона розуміє вагу консолідувати в своїх рядах всіх українських патріотів і співпрацювати з усіма людьми доброї волі за благодатними правилами демократії.

22 СІЧНЯ У МІННЕАПОЛІСІ, МІНН.

Зліва на право: Пастор Української Батистської Церкви М. Бездітко, І. Бугаско, прот. М. Куданович, Голова УККА мгр Люба Менжега, за нею секр. УККА інж. Вал. Ермоленко, Заст. Гол. УККА Д. Татарин, Мих. Реймонд, Леся Глиняна-Парек, П. Шайда, Лео Марушак, прот. М. Метулінський, інж. І. Янович, Посередник губернатор Стейту Мінесоти Ел Кві.

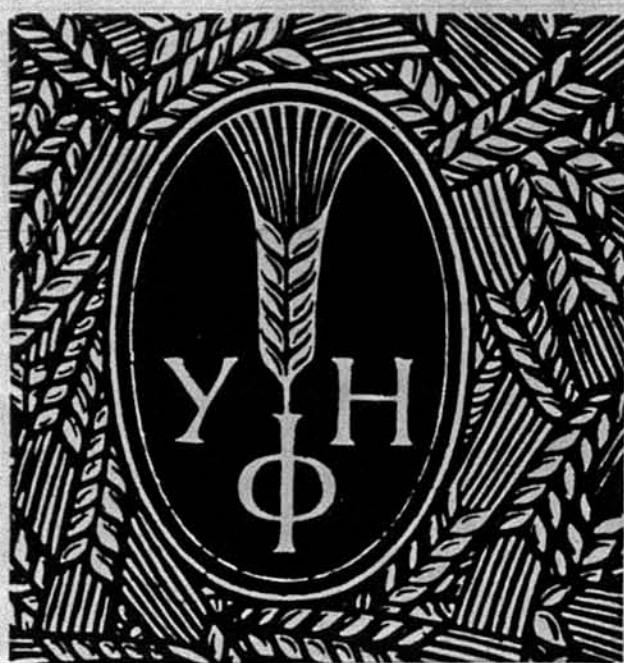
ВІКТОРОВІ К. ПРИХОДЬКОВІ — 93 РОКИ

Передача Шевченкової Грамоти Свободи проф. Вікторові К. Приходькові. Стоять (зліва): дир. І. Базарко, президент УККА проф. Лев Добрянський, проф. В. К. Приходько і тодішній екс-президент віце-президент УККА Йосип Лисогір, на засіданні Політичної Ради, 2-го березня 1974 р.

Віктор Кіндратович Приходько, колишній член Української Центральної Ради і колишній губернаторний комісар (губернатор) Поділля — сам уродженець Поділля і автор прегарної книжки „Под сонцем Поділля“, кол. в'язень Берези Картузької, скінчив 31-го січня 1979 року — 93 роки життя, зберігаючи все ще живість ума. Він був в Америці довгі літа тісно пов'язаний з Українським Конгресовим Комітетом і, так мовити, фанатиком Українського Народного Фонду, для якого поклав масу успішної праці. Будучи ентузіастом, людиною насамперед громадською і велич-

ником культури — захоплювався й активно займався свого часу видавництвом карток — репродукцій образів передових українських артистів-малюв. З нагоди його дня народин — відвідали його в домі для старших осіб, де перебував, директор Централі УККА мгр Іван Базарко, перший директор Централі УККА п. Юліан Ревай і колишня друкарка Віктора Приходька п-ні Марія Жук. Віктор Приходько мав такий сантимент до УККА, що його приятелі жартівливо називали „Віктором Конгресовичем“. Сердечні ба-жання і на многі даліші літа!

ЗА ДОКУМЕНТАЦІЮ 3-ГО СКВУ

20-го січня 1979 відбулося у Філядельфії засідання Секретаріату СКВУ під головуванням його президента Миколи Плавюка, на якому м. і обговорювано потребу видати таку книгу про Третій СКВУ, як її зрештою були покійні вже Іван Сирник і Михайло Сосновський про Перший СКВУ. Про Другий СКВУ, на жаль, не видало еякої книжки — і варто було б навіть тепер у зв'язку з документальною про Третій СКВУ — видати бодай частину матеріялів, що стосуються Другого СКВУ: протокол пленарних засідань, програму, деякі доповіді. На засіданні був присутній також редактор Антін Драган, який вказував на потребу видати таку книгу, але й вказував на пов'язану з таким виданням велику фактову працю. Книжки про Світові Конгреси Вільних Українців — це надзвичайно цінний матеріял для історії української вільної громади в діаспорі.

ЩЕ ОДНА ПОВАЖНА ВТРАТА

27 грудня 1978 помер у Нью Йорку після довгої недуги на 88-му році життя — д-р Іван Козак, колишній адвокат в Західній Україні, довголітній перший заступник голови і почесний член Об'єднання вояків українців в Америці, сотник УГА, довголітній працівник в УНСОЗІ, колишній член Політичної Ради УККА. Покійний д-р Іван Козак був зразком вояка-громадянина, фанатиком праці, активний в різних ділянках громадського життя в ЗСА, дуже добрий та діловий організатор, один із тих членів найстаршого нашого покоління, якому трудно знайти рівних. Це була насправді людина конструктивної громадської дії і тому вся українська громада в ЗСА зазнала з його відходом болючої втрати.

В. Й. П.

Найближче засідання Екзекутиви і Крайової Ради передбачено на другу суботу березня ц. р. під головуванням екс-кутвного віце-президента о. монс. Роберта Москаля.

County of Erie

Office of County Executive

WHEREAS, the vision of our forefathers created a most comprehensive vehicle under law for our nation to develop and grow; and

WHEREAS, the freedom that flows from the documents that were so wisely, with deep forethought created, has enabled the people of these United States to prosper; and

WHEREAS, the example of America has fired other nations to follow the freeway of freedom that is now flourishing here over two centuries; and

WHEREAS, President Carter's stance on human rights has gradually opened up avenues hitherto closed as the relentless quest for human dignity will never cease; and

WHEREAS, the growth of consciousness of peoples everywhere has made the issue of freedom more than ever a prime mover of human endeavor; and

WHEREAS, some parts of the world still labor under a heavy burden of lack of national and human freedom which have made a mockery of documents that solemnly promised to uphold the tenet of human dignity; and

WHEREAS, terror is essential to communism as it undergirds the very essence of their power over nations and have perpetrated crimes which took a toll in millions of human lives; and

WHEREAS, the Ukrainian people some sixty-one years ago declared their solemn resolve to guide and govern themselves and duly proclaimed in Kiev to the world their independence; and

WHEREAS, the fledgling state of Ukraine was brutally invaded by Russian communist forces which reinstated their hegemony by terror--the modus operandi of revolutionary communism; and

WHEREAS, the American people have shown their fundamental adherence to freedom's cause and have given moral support to those who still are in quest to attain the highest human achievement--freedom and liberty; and

WHEREAS, our commitment to national and human rights has elevated us to a position of leadership and it behooves us to guide morally those who are still striving to free themselves from tyranny's yoke;

NOW, THEREFORE I, James D. Griffin, Mayor of the City of Buffalo, and I, Edward J. Rutkowski, Erie County Executive, do hereby jointly proclaim January 22, 1979 as "UKRAINIAN INDEPENDENCE DAY" and urge all citizens of Buffalo and Erie County to join with their fellow citizens of Ukrainian heritage to mark this day with a prayer and rededication to the principles of freedom for every nation and every human being.

IN WITNESS WHEREOF we have caused the Seal of the City of Buffalo and the County of Erie to be affixed this 22nd day of January 1979.

EDWARD J. RUTKOWSKI
ERIE COUNTY EXECUTIVE

JAMES D. GRIFFIN
MAYOR OF BUFFALO

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ та ПОЖЕРТВ ДЛЯ УНФОНДУ

на день 25-го січня 1979 р

/1977 і 1976 - для порівняння/

Виказ виготовлений на підставі збірок Відділів УККА та індивідуальних впрлат

Ч/Ч.	Місцевість.	1978	1977	1976
1.	Філядельфія, Пен.	6,877.00	13,750.00	12,070.50
2.	Чикаго, Ілл.	7,875.00	13,270.00	7,782.00
3.	Метрополітальний Нью Йорк:			
	Мангетен, Асторія, Бронко	7,643.00		
	Бруклін	1,703.00		
	Озон Парк	1,060.00		
		10,406.00	11,917.00	7,925.00
4.	Південно Східний Мішіген	4,410.00	7,020.00	6,050.00
5.	Ньюарк-Ірвінгтон, Н.Дж.	6,155.00	6,745.00	8,003.00
6.	Рочестер, Н.Й.	2,340.00	3,898.00	4,244.00
7.	Клівленд, Ог.	3,133.00	3,677.00	3,428.00
8.	Бофало, Н.Й.	3,548.00	3,621.00	3,995.00
9.	Гартфорд, Кон.	2,670.00	3,589.00	3,095.00
10.	Пассейк/Новіт Берген Н.Дж.	3,275.00	2,665.00	3,365.00
11.	Джерзі Сіті, Н.Дж.	1,735.00	2,590.00	2,833.00
	Головна Управа УНСОЗу	2,000.00	2,000.00	2,000.00
12.	Нью Гейвен, Кон.	1,910.00	2,575.00	2,460.00
13.	Сиракюз, Н.Й.	2,450.00	2,380.00	2,515.00
14.	Лорейн, Ог.	1,900.00	2,185.00	1,855.00
15.	Янгстаун, Ог.	1,870.00	2,135.00	2,075.00
16.	Бостон, Мас.	2,035.00	2,055.00	1,715.00
17.	Йонкерс, Н.Й.	405.00	2,000.00	1,915.00
18.	Елізабет, Н.Дж.	1,435.00	1,925.00	1,227.00
19.	Болтимор, Мд.	1,125.00	1,871.00	1,425.00
20.	Вашінгтон, Д.К.	1,458.00	1,840.00	1,625.00
21.	Піттсбург/Півд.-Схід. Пен.	450.00	1,789.00	1,787.00
22.	Бріджпорт, Кон.	1,225.00	1,730.00	1,288.00
23.	Милвокі і Вісконсін стейт	1,316.00	1,660.00	905.00
24.	Повіт Наасав, Н.Й.	1,445.00	1,555.00	1,000.00
25.	Нью Бронзвік/Бавнд Брук, Н.Дж.	470.00	1,447.00	1,473.00
26.	Міннеаполіс/Ст. Пол, Мінн.	995.00	1,306.00	1,504.00
27.	Ютика, Н.Й.	1,235.00	1,260.00	1,110.00
28.	Віліментік, Кон.	705.00	1,221.00	1,185.00
29.	Флоріда Стейт	1,916.88	1,127.00	2,497.00
30.	Повіт Делевер, Пен.	1,572.00	1,095.00	990.00
31.	Арізона - стейт	427.00	1,035.00	935.00
32.	Трой, Н.Й.	1,130.00	1,015.00	965.00
33.	Оборн, Н.Й.	515.00	920.00	791.00
34.	Повіт Морріс, Н.Дж.	65.00	867.00	1,054.00
35.	Каліфорнія - стейт	1,443.00	861.00	1,943.00
36.	Вотервліт	755.00	850.00	725.00
37.	Амстердам, Н.Й.	819.00	820.00	763.00
38.	Коговз, Н.Й.	1,027.00	818.00	825.00
39.	Омага, Неб.	435.00	800.00	640.00
40.	Алленстаун-Лігвай Велі, Пен.	80.00	727.00	367.00
41.	Скрентон, Пен.	600.00	720.00	236.00
42.	Кергонксон, Н.Й.	330.00	695.00	671.00
43.	Бінгемтон, Н.Й.	645.00	685.00	695.00
44.	Кентон, Ог.	645.00	665.00	735.00
45.	Колчестер, Кон.	350.00	650.00	505.00
46.	Гемонд, Інд. і стейт	1,225.00	645.00	761.00
47.	Трентон, Н.Дж.	200.00	645.00	557.00
48.	Елмайра, Н.Й.	560.00	582.00	500.00
49.	Картерет, Н.Дж.	482.00	563.00	535.00
50.	Соммервіл/Манвіл, Н.Дж.	620.00	555.00	395.00
51.	Редінг, Пен.	600.00	480.00	315.00
52.	Дітройт/Метрополітальний/ Міш.	1,085.00	455.00	940.00
53.	Гюстон і Тексас стейт	225.00	450.00	260.00
54.	Вісконсін Делс, Віск.	415.00	445.00	490.00
55.	Мізаурі стейт	295.00	415.00	266.00
56.	Вілмінгтон, Дел.	415.00	405.00	733.00
57.	Денвер, Кол.	55.00	402.00	549.00
58.	Норвіч, Кон.	100.00	345.00	620.00
59.	Байон, Н.Дж.	625.00	326.00	265.00
60.	Акрон, Ог.	335.00	265.00	220.00
61.	Кемден, Н.Дж.	196.00	200.00	125.00
62.	Ровд Айленд-стейт	360.00	135.00	255.00

Proclamation

WHEREAS, the City of Apopka is fortunate to have many citizens of Ukrainian descent living in the City who are making a great contribution to our community life; and

WHEREAS, on January 22, 1979, Americans of Ukrainian descent will observe the 61st anniversary of the Proclamation of the Independence of Ukraine and the 60th anniversary of the Act of Union, whereby all Ukrainian ethnographic lands were united into one independent and sovereign State of the Ukrainian people; and

WHEREAS, although the independence of the Ukrainian state was short-lived because of being attacked and destroyed by Communist Russia, the Ukrainian people still possess a deep sense of nationalism; and

WHEREAS, the American Ukrainians support the United States democratic form of government and enlist the support of the United States for the establishment of liberty in Ukraine;

NOW, THEREFORE, I, John H. Land, Mayor of the City of Apopka, Florida, do hereby proclaim January 22, 1979, as

UKRAINIAN INDEPENDENCE DAY

in the City of Apopka and urge all citizens to join with their fellow Americans of Ukrainian descent in recognizing and observing this important historical event, to lend moral support to the struggle for freedom and independence of Ukraine, and to join with them in their efforts to make the United States great through the democratic process.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Seal of the City of Apopka, Florida, to be affixed this 17th day of January, 1979. A.D.

John H. Land, Mayor

Attest:

Bonnie S. Bray
Bonnie S. Bray, City Clerk

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

СПРАВЖНЯ МЕТА...

(Закінчення зі стор. 2)

тиву в Україні й великою мірою виявляють суворість, яку стосує режим супроти українських патріотів. Їхня акція йде в бік відродження нації, що повністю суперечить плянам „єдності“ совєтського народу. Проте масове насичення пропаганди „возс'єднання“, часом в істерично-безглуздіх формах, говорить про поглиблення процесів руху спротиву. Інакше не потрібно було б у таких формах запрягати увесь пропагандистський апарат до „святкового“ галасу.

Вступне слово про авторку — ред. ЯРОСЛАВ ЗАРЕМБА

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІДДІЛ 28 в НЮАРКУ

ЗАПРОШУЄ НА АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІВАННИ САВИЦЬКОЇ

Вечір відбудеться в НЕДІЛЮ, 11 лютого 1979 р. о год. 4-й по пол. в залі НАРОДНОГО ДОМУ 140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж. ГОСТЯМ РАДІ

64-й ВІДДІЛ СУА в НЮ ЙОРКУ
— ВЛАШТОВУЄ —
в СУБОТУ, 10-го ЛЮТОГО о.р. год. 5:30 по пол. в ДОМІВЦІ СУА 108 2-га Авеню
ЖАЛОБНІ СХОДИНИ
у пам'ять своєї членки та заслуженої громадянки **МАРІЇ з БАЧИНСЬКИХ ДОНЦОВОЇ**
Слово про Покійну виголосить **ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА** почесна голова СУА
До участі в Сходинах і Панахиді, яка буде відправлена того самого дня о год. 7:45 веч. в церкві св. Юра, запрошує Членок і Громадянок.
УПРАВА ВІДДІЛУ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Українці виступлять на радісвй програмі в Нью Гейвені

Маргарет Мілейді (посередині) приготувала скрипт до радісвй передачі про українців у співпраці із (зліва) Василем Гіною, Ромою Гайдою і проф. Юрієм Цибрівським

Нью Гейвен, Конн. — Українська культурна спадщина, сучасний стан українців на поселеннях та їхня допомога українському народові на рідних землях в його боротьбі за людські й національні права будуть темою радісвй програми, що її передасть тут станція WICC в неділю, 11-го лютого, в год. 8-й вечора.

Модератором цієї програми, однієї з 13-ох про різні етнічні групи ЗСА, що їх передаватиме станція в наступних неділях, є п-і Маргарет Мілейді, письменниця, яка є одночасно членом професорського складу університету Пресвітера Серця. У програмі візьмуть участь: Василь Гіна, секретар 370-го ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ, п-і Рома Гайда і проф. Юрій Цибрівський, відомий український піаніст і учитель музики. Спонсором цієї та всіх наступних програм є підприємство Мел Гарт Апалаєсес.

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛУБ НЮ ЙОРК ВЛАШТОВУЄ

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК-у
(Української Спортової Централі Америки й Канади)
в дні 24 і 25 лютого 1979 року на WEST MOUNTAIN SKI AREA Exit 18, ADIRONDACK, Northway I. — 87. West Mountain Rd., Glens Falls, N. Y. 12801, (518) 703-6606

СУБОТА, 24-го ЛЮТОГО 1979 р.
Година 8-ма — Видача чисел, а після крутобег і великий крутобег. Чоловіки, жінки, сільйори, юнаки і юначки (14-18, хлопці й дівчата 9-14).
Година 6-та веч. БЕНКЕТ, роздача нагород у CHATEAU De LOUIS Restaurant Glens Falls, N. Y.
НЕДІЛЯ — 25-го лютого 1979 року.
Год. 9-та — Збірка до плоского бігу (чоловіки і жінки).
Зголошення змагань (через спортивні товариства), з оплатою \$ 10.00, вислати не пізніше як до 21-го лютого на адресу: W. R. Hnatkowsky, 32-09 Bell Blvd., Bayside, N. Y. 11361. Tel. (212) 224-7369
Приміщення замовляти індивідуально у Landmark Motor Lodge P.O. Box 376 — US Rt. 9. Glens Falls, N. Y. 12801 (518) 793-3441

ТЕНГ ЗНОВУ...

(Закінчення зі стор. 1)

так Гюстон, Техас, заки прибули до Сістел у стейт Вашингтон.

В Атланті і Гюстоні зустрічався з американськими політичними діячами і підприємцями, обговорюючи можливості поширення торгівлі між ЗСА і Китаєм, зокрема можливу участь американських нафтових фірм в розбудові китайської нафтової індустрії. Крім того, Тенг відвідав Коємичний центр ім. Ліндона Б. Джонсона, де познайомився з функціями „космічної таксі“ („спейс шател“), яка за рік-два возитиме астронавтів до космічних лабораторій і вертатиметься на Землю. Китайський лідер теж відвідав ряд інших фабрик в самому Гюстоні та околиці.

У неділю, 4-го лютого, Тенг був гостем дирекції фабрики „Боїнг“, яка виробляє військові та пасажирські літаки. Комуністичний Китай вже замовив три велитєнські пасажирські літаки „Боїнг 747“ й існує можливість, що замовить ще два. Літаки були б

жвиняні для безпосередніх полетів між Пекіном і кількома американськими містами.

У понеділок, 5-го лютого, китайська делегація мала відлетіти із Сістел до Китаю, зупиняючись на короткий час в Токіо.

День раніше газета „Правда“, офіційний Комуністичної партії Совєтського Союзу, гостро скритикувала уряд президента Джіммі Картера за те, що, мовляв, дав нагоду Тенгові і Гіао-пінгові „ширити наклепи на СССР“ під час його відвідин в ЗСА. „Правда“ твердила, що попомо заповнєнь з боку Білого Дому, Америка і Китайська Народна Республіка у своєму спільному пресовому повідомленні, оприлюдненому в кінці відвідин Тенга у столиці ЗСА, таки зайняли „антисовєтське становище“, коли зазначили, що спільно протиставлятимуться намаганням „будь-якої держави чи групи держав встановити гегемонію чи домінацію над іншими“.

ПРО ДВІ...

(Закінчення зі стор. 2)

польської влади, прищеплювали їм національну свідомість.

Із частини 2-ої я дізнався про середні школи в Галичині, де вчилися діти сільської інтелігенції, цікаво було читати про побут і тамашне оточення.

Зі зворушенням читала, як гімназистки-підлітки „таємно“ вночі відзначали в спеціальній кімнаті заборонені польською владою національні свята: Перше Листопада, 22-го Січня, свято Крут, роковини смерті Ольги Басараб... Про свято 22-го Січня Реня сказала: „Ми його гідно вшануємо. Це не спогад про йде, це пригада, що мусимо здобути державність! Хіба ж ми гірші від інших народів?“

В останній частині твору читаємо, як Реня, закінчивши середню освіту, стала вчителькою. Саме тоді прийшли совєти „вишлювати“ Західну Україну.

З тяжким серцем я читала розділи, в яких було так багато знайомого мені: те-решити, постійний

страх, нестача всього... Як говориться в анекдоті про совєтське постачання: „І чого тільки у нас нема: і хліба нема, і цукру нема, і м'яса нема, і молока нема і т. д.“

Після слово написане під назвою: „Не відходи, Реню!“ Мені самій хотілося просити, разом з авторкою, щоб це симпатичне дівча не відходило. Коли ж авторка в розмові з Ренею сказала, що це її остання книжка, то хоча разом із Ренею заперечувати: „Не треба казати „остання“! Це звучить сумно, а смутку ніхто не любить!“

Дочитую книжку, закриваю... Але мені хочеться ще перелістувати сторінки і заглянути до „зоряного дитячого світу“, там я можу трохи духово відпочити від часто неспокійних, метушливих шоденних буднів.

Додам, що ілюстрації до цього твору малював наш неперевершений ЕКО, і це зробило книжку ще вартнішою.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“
і
УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО „СМОЛОСКІП“
ІМ. В. СИМОНЕНКА
— ВЛАШТОВУЮТЬ —

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР МИКОЛИ РУДЕНКА

з нагоди появи великої збірки його самвидавних поезій

„ПРОЗРІННЯ“

Вечір відбудеться в СУБОТУ, 10 ЛЮТОГО 1979 р. о год. 6:00 веч. в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ, 2 Е. 79-та вул., НЮ ЙОРК, Н. Й. ВСТУП — 4.00 дол. від особи

ПРОГРАМА ВЕЧОРА:

Ген. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО — слово про Миколу Руденка
Д-р ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ — „М. Руденко — Паскаль доби соцреалізму“
НАДІЯ СВІТЛИЧНА — спогад про М. Руденка
Студія Мистецького Слова ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ — читання поезій М. Руденка
ВІКТОР БОРОВСЬКИЙ — життя М. Руденка — спогад і висвітлення прозірок

Від год. 5-ої — ВИСТАВКА ОРИГІНАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ КИЇВСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ, яку влаштовує

В-во „СМОЛОСКІП“

ПІСЛЯ ВЕЧОРА — ПЕРЕКУСКА

ЛІТЕРАТУРНО—МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-й поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛЮТОГО 1979 року о годині 7-й вечером

Розповідь інж. БОГДАНА МАКА

**„ВАСИЛЬ СИДОР
І УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ“**

В музичному інтермеццо виступ співачки (сопрано)
ЛАРИСИ МАГУН-ГУРИН
при форт. супроводі **МАРТИ МАЧАЙ**

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ в ПАСЕЙКУ

- платить 6 1/4 % дивіденди з квартальним нарахуванням;
- уділяє, за низьким опроцентуванням, моргеджові позички на сплати до 25 літ;
- видає позички на різні потреби;
- видає студентські позички, забезпечені Федеральним Урядом;
- дає безкоштовне забезпечення на життя;
- Гарантує ошадності до висоти 40,000 дол. (федеральне забезпечення);
- видає сертифікати від 2 до 5 літ за високим опроцентуванням.

По ближчій інформації прошу зголошуватися до кооперативи в ПОНЕДІЛКИ І П'ЯТНИЦІ від год. 7-9 веч.

УВАГА!

УВАГА!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

Відбудуться в НЕДІЛЮ, 25 ЛЮТОГО 1979 р. о год. 4-й по пол. в приміщенні Кооперативи

Помолімося за наших Друзів

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедри Українознавства

Впреп. о. декан Петро Огірко, Вельмидостийний духовний опікун ФКУ, відслужить двадцять сему **ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ,**

в П'ЯТНИЦЮ, 9-го лютого 1979 р., о год. 8 ранку в УКЦеркві ЦАРЯ ХРИСТА, в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

Василя Головачка
Марійки Горбань
Петра Ікаловича
Якіма і Марти Опира

Василя Опира
Данила Опира
Івана Скобача
Ірини Фецович

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. декан П. Огірко 9-го березня 1979 р.

Всіх ВП. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших Друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в похіді молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОМЕРЛИМ ЧЛЕНАМ ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Забава відбудеться під проводом

пл. сен. С. ГОЙДИШ

- при допомозі гніздових, сестричок і братчиків
- БУФЕТ у заряді пань з Пласт Прияту.
- ВИГРАШІ та інші несподіванки.
- Просимо всіх українських дітей м. Нью Йорку та околиці прибути на ту ЗАБАВУ-КАЗКУ

НЕДІЛЯ, 4-го БЕРЕЗНЯ 1979 Р.
ГОДИНА 2-га ПО ПОЛУДНІ
ЗАЛЯ ШКОЛИ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
215 Схід 6-та вул.
КВІТКИ ВСТУПУ — 1.00 дол. для дітей
2.50 для старших

ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ І ПЛАСТ ПРИЯТ в НЮ ЙОРКУ
ВЛАШТОВУЮТЬ 30-ту З ЧЕРГИ ТРАДИЦІЙНУ

ДИТЯЧУ КОСТЮМОВУ ЗАБАВУ

під назвою „ЛИЦАРІ У ЗОЛОТИХ ШОЛОМАХ“

КАЗКА З КНЯЖОЇ ДОБИ

Андреотті старається оформити новий уряд в Італії

Рим, Італія. — Джуліо Андреотті, який кілька днів раніше вніс резолюцію з посту прем'єр-міністра, а уряд якого подався формально до відставки, одержав поновлене доручення від президента Італії Сандра Пертіні оформити новий уряд.

Андреотті, який є членом Християнсько-Демократичної партії, заявив представникам преси в суботу, 3-го лютого, що він прийняв доручення президента Пертіні, але формально, переговори з представниками інших партій розпочає щойно у вівторок, або в середу з уваги на дуже складовану ситуацію у зв'язку з вимогою Комуністичної партії включити її представників до нового кабінету. У цьому, як відомо, комуністи мають підтримку Соціалістичної партії, третьої найбільш чисельної репрезентованої партії в італійському парламенті. Однак, провід Християнсько-Демократичної партії відкинув вимоги комуністів, що й було причиною резигнації уряду Андреотті після відмови комуністів підтримувати його.

Політичні обсерватори вважають, що з уваги на зріст терористичних акцій, штрайки та застій в економіці, президент Пертіні може розв'язати парламент і проголосити нові вибори, хоча жадна з політичних партій не бажає собі цього під цю пору. Коли, однак, Андреотті чи інші лідери не знайдуть розв'язки, президент Пертіні буде змушений на такий крок, що може довести до гострої конфронтації між центристськими партіями й комуністами. Це, в свою чергу, може спричинити до ще більш поширених акцій терористів.

САЛТ II...

(Закінчення зі стор. 1)

дили, що ЗСА мусить подати Москві до відомо, що Вашингтон так само пов'язує всі аспекти закордонної політики СРСР з участю САЛТ II цілком окремо.

Не зважаючи на те, що схвалення в Істони резолюція формально не зобов'язує республіканських членів Конгресу, то з уваги на факт, що в нарадах брали участь сенатор Говард Бейкер, лідер Республіканської меншості в Сенаті, як теж 28 інших впливових сенаторів і велика кількість республіканських конгресменів, а також Вільям Брок, голова Крайового комітету Республіканської партії, то політичні спостерігачі вважають, що в Сенаті правдоподібно зростає опозиція республіканських членів до САЛТ II. Як відомо, навіть якщо президент Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв підписали б цей договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї, то, згідно з Кон-

ституцією ЗСА, Сенат мусить б ратифікувати його двома третинами голосів, заки він увійшов би в силу.

Із присутніх 95-ох республіканських провідників тільки сенатор Джон Чейфі з Ровд Айленду і конгресменка Міллісент Фенвік протиставили схвалення резолюції, твердячи, що справа САЛТ II така важлива, як її треба розглядати і вирішувати цілком окремо від інших американсько-совєтських справ.

Під час триденних нарад республіканські лідери теж постановили, що хоча потрібний Додаток до Конституції ЗСА, який вимагав би від уряду збалансованого державного бюджету. Але з уваги на те, що не могли погодитися щодо тексту і форми додатку, то погодилися „прикласти всіх зусиль", щоб сам Конгрес збалансував бюджет на фінансальний рік, який розпочнеться 1-го жовтня 1980-го року.

Веселий вечір на Флориді

Голівуд, Флориди. — Український драматичний гурток „Розвага", який діє при Українському Культурному Центрі в Голівуді на Флориді, влаштує в неділю, 25-го лютого ц. р. о год. 6-їй вечором в залі УКЦ при 2850 Теїор вулиці „Веселий Вечір" у двох частинах. В програмі: вис-

туп жіночого ансамблю, сольові спів, скетчі, танки, монологи тощо. Режисер — Омельян Урбанський; диригент жіночого ансамблю — Євген Крук; музичний супровід — мр Богдан Сперкач; балетмайстер — Тарас Сеньович; адміністрацією займається Антін Угляр і Михайло Курман.

ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Наукове Товариство ім. Шевченка і Делегатура Українського Вільного Університету в ЗСА

ПРОДОВЖУЮТЬ ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ВЕСНЯНОМУ СЕМЕСТРІ 1979 Р.

В програмі такі виклади з вправами:

1. Д-р Євген Федоренко — Нова українська література.
2. Д-р Богдан Корчмарик — Вибрані питання з історії України.
3. Д-р Елвард Жарський — Географія України. Лекції останніх двох предметів відбуваються в домі Визвольного Фронту при 2-ій вулиці.
4. Ред. Іван Кедрич-Рудницький, Ред. Антін Драган, мгр Ольга Кузьмич — Курс української журналістики. Лекції відбуваються в домі Пласту, кожної суботи, в год. 2-4 по пол. Першу лекцію прочитав мгр Ольга Кузьмич, голова СУЖА, в суботу, 10 лютого.
5. Д-р Василь Лев — Консультації для магистрантів і докторантів, згідно з домовленням із кандидатами. Лекції під 1 і 5 відбуваються в приміщенні А НТШ.

УПРАВА КУРСІВ

Після Програмової Конференції УДР

Дня 20-го січня ц. р. у Нью-Йорку, в будинку Українського Інституту Америки, відбулася Програмова Конференція Українського Демократичного Руху, що її скликав його Головний Секретаріат. Ціллю конференції було зробити ще один крок вперед в напрямку об'єднання під одним дахом різних політичних організацій та окремих осіб з демократичним світоглядом. А таких організацій в обидвох Америках, в Європі і Австралії є чимало. Вони дотепер відігравали дуже поважну роль у нашому житті в усіх його ділянках: багато внесли в розбудову нашої політики, культури, науки, публіцистики. Та проте, їх питома вага і значення у нашій спільноті не були як слід доцінені, тому що демократи не зуміли об'єднати своїх сил. Вони працювали малими групами, не координувалися, не порозуміювалися між собою. Демократи не створили для себе одного координаційного форуму, де могли б порадитися, узгодити свої погляди і назначити спільні плани.

Ситуація на демократичному відтинку українського життя почала змінюватися на краще з того часу, як у червні 1976 року в Нью-Йорку скликав перший з'їзд Українського Демократичного Руху і обрано на нього Головний Секретаріат як виконавчий орган української демократії у вужчому її складі. У з'їзді взяли участь три партії і представники студентських організацій із ЗСА і Канади. Партії такі, як: УРДП, ОУН-Н і УНДО.

Праця Головного Секретаріату, до якого в міжчасі приступили діячі незалежних (не організованих в партіях) українських демократів, розгорталася в різних напрямках, але головну увагу звернено на затиснення ділових і духовних зв'язків між членами-основниками УДР. Дуже швидко виявилось, що три політичні партії, які протягом кількох десятиріч працювали незалежно одна від одної, а також незалежні демократи — мають дуже багато спільного між собою. Виявилось, що в зустрічі практичними проблемами нашої життя в них була все та сама відповідь на них. На жаль, не так склалася ситуація зі студентами. Вони з першого ж дня після з'їзду поставилися байдуже до УДР, не брали участі в засіданнях Секретаріату, не внесли ніяких пропозицій або ідей на обговорення. І хоча формально вони й досі перебувають в УДР на становищі членів-спостерігачів, то в дійсності їх в УДР нема. Отож перша спроба збудувати міст поміж поколіннями не вдалася. Молодь або йде своїми власними шляхами, або байдуже до української політики.

Зате, як сказано, зроблено багато на відтинку вироблення спільної політичної програми для трьох демократичних партій та для незалежних політично думуючих українських демократів старшого й середнього покоління. На початку 1977 року надруковано брошуру п. н. „Український Демократичний Рух", у якій уперше дано відповідь на цілий ряд питань української політики в Україні і в діаспорі. Ця брошура стала першою політичною платформою УДР. Одночасно укладено також тимчасовий статут УДР. У ній розв'язано питання форми співпраці між членами УДР і визначено її як конфедерацію трьох незалежних політичних партій і безпартійного сектора. Дещо пізніше, на початку 1978 року вирінуло питання фізичних членів в УДР і їх прав. Його розв'язано таким способом, що окремо ухвалено Головного Секретаріату допущено до УДР окремих осіб членів і не-членів партій. З того часу УДР є організацією правних і фізичних осіб, при чому в низових клітках (в клубах УДР) діють лише фізичні члени, а в Головному Секретаріаті є засутлені правні особи.

На протязі двох останніх років появилася 5 „Заяв" і „Становищ" УДР до важливих питань в діаспорі і в Україні. Вони також внес-

ли вагомий вклад у програму положення УДР.

Створення тимчасової програми і тимчасового статуту УДР було важливою подією в історії розвитку Українського Демократичного Руху і в історії української діаспоральної демократії в загальному. Але цим своїм досягнутим треба було перевернути на практиці життя і в дискусії з відповідними колами нашої суспільності поза УДР. І ось тому й для того була скликана Програмова Конференція УДР у Нью-Йорку. До участі в ній запрошено членів і не-членів УДР, а головним референтом обрано проф. Ярослава Пеленського, відомого українського історика і публіциста середнього покоління. Одним з головних коментаторів був проф. політичних наук і публіцист д-р Ярослав Білінський. Кільканадцять днів перед конференцією доручено вироблений проф. Я. Пеленським проект програми і статуту УДР деяким відомим громадянам у ЗСА і Канаді з проханням висловити про них свою думку.

Після такої підготовки розпочалися в Нью-Йорку праці конференції. Її перебіг і вислід є дуже поважний, а для Головного Секретаріату УДР став підтвердженням того, що він іде по правильному шляху. У проекті програми Я. Пеленського узгоджено всі основні принципи першої програми УДР, але додані й нові, а між ними поставлено вимогу, щоб особи, які входять до складу керівних органів УДР були вибрані туди не більше як на одну або дві каденції. Знову ж Я. Білінський пропонував внести до програми ствердження, що УДР була першою державою у світі, яка забезпечила за національними меншинами України повну автономію. Він також поставив пропозицію, щоб УДР у своїй програмі відзначила, що вона в принципі відкидає можливість вирішення справи суверенності українського народу шляхом референдуму (на що тему розгорнулася дуже цікава дискусія).

Загальне схвалення знайшла пропозиція Я. Пеленського, щоб УДР у своїй діяльності продовжував розбудовувати традиції УНР і УПА та щоб зазначити, що УДР позитивно оцінює самостійницькі і автономістичні рухи серед українського народу незалежно від політичних переконань і їх учасників (починаючи з 19-го року).

Найдовше й найгарячіше продовжувалася дискусія над питанням, чи УДР має бути організацією тільки фізичних членів, чи фізичних і правних. Різними поглядами на це тему настільки наблизило, що вирішення цієї важливої справи передано Програмовій комісії у складі: Я. Пеленський (голова), Я. Білінський, Василь Гришко, Роман Ільницький і Євген Перейма.

Проект нової програми і нового статуту Комісія має передати Головному Секретаріату 1-го червня ц. р. Після того відбується ще над ним публічне обговорення в Нью-Йорку, Лондоні, Мюнхені, Торонто та інших містах.

Усіх учасників конференції було 30 осіб (вступ був тільки за запрошеннями). Дискусія була темпераментна, ведена культурно і на високому пожемі. Президію творили: проф. М. Воскобійник, д-р Олег Волянський, д-р Євген Перейма і д-р Роман Борковський. Головні коментатори дали на письмі проф. Ярослав Білінський, д-р Василь Гришко і мгр Роман Ільницький.

Роман Ільницький

Мілена Рудницька

Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-бронзовій обгорці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 дол. тріа.

СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейт Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтського податку.

ПОХОРОНИЛИ...

(Закінчення зі стор. 1)

хія якого розкинена від кордону Манітоби до східного берега Канади сказав, що він не знає церкви будованої в цій Епархії за життя сл. п. Гната Поворозника який він в якійсь мірі не допоміг. А коли, — згадував Владика, — сл. п. Гнат Поворозник вперше зустрівся з папою Іваном XXIII, то вони відразу розмовляли як старі друзі — так подібно вдалося і характером були ці дві особи з дуже різних середовищ. Святий Отець надав йому титул Лицаря св. Григорія.

У Канаді Гнат Поворозник знав як підприємець. Він організував і довгі роки очолював фірму м'ясних виробів, яка розрослася у мільйонову корпорацію „Ессекс Пакерс" Лтд. Ця фірма з фабриками у трьох містах провінції після Другої світової війни, стала місцем zatrudнення для багатьох українських емігрантів, які і раніше вона служила попереднім емігрантам. Вона також творила фінансову базу, з якої Гнат Поворозник міг допо-

Гнат Поворозник

магати українським організаціям у Канаді. Українська Стрілецька Громада, Українське Національне Об'єднання, Комітет Українців Канади, В-во „Новий Шлях" — це тільки деякі з тих громадських установ, у яких сл. п. Гнат Поворозник був активним членом і які не раз очолював. При його допомозі Український Народний Союз заснував свій перший Відділ в Канаді. Він — ветеран Української Визвольної Війни, але за українську

Сенсаційна виборча...

(Закінчення зі стор. 1)

вання і звертав увагу на потребу лібералізації і демократизації совєтського суспільства і Людмилу Агатову, яка помімо чотирьох років намагання втекти захопленим малим пасажирським літаком за кордон, залишилася поза мурами в'язниці.

Цю тасмичну групу очолює Володимир Сичов, професійний фотограф, відомий західним кореспондентам в Москві, як продавець образів неофіційних артистів за „тверду валюту". Помімо заборони торгівлі закордонною валютою, влада ніколи не перешкоджала Сичову вести ці операції.

„Мені не відома ця організація", заявив Медведєв кореспондентам, — можливо, що серед такої великої групи є також і люди, але сама ідея є доброю, це буде дуже цікавий політичний експеримент".

Медведєв признався при тому, що Сичов й інші члени цієї групи відвідували його особисто, показували йому свої документи і переконали, що вони в більшості є робітниками і виваженіми різними релігіями. „Я

полюбив їх і заявив, що не буду відмовлятися від кандидатури", — заявив Медведєв. Сичов признався, що група наперед зверталася з тією справою до академіка Андрія Сахарова, але він відмовився від кандидатури.

Згідно з совєтським правом і конституцією, теоретично кожна група може іменувати своїх кандидатів до Верховної Ради, лялькового совєтського „парламенту", але на практиці тільки один кандидат є на офіційному списку з кожної округи, якого виставляє місцева клітина Компартії.

Вибори до совєтського „парламенту" відбуються 4-го березня ц. р. і тому Сичов закликає своїх прихильників до поспіху. Пресова конференція у цій справі відбулася в помешканні Сичова. Агатова, хоча і була в помешканні Сичова, не займала становища до цієї справи кажучи, що совєтські кандидати не зустрічаються з пресою перед виборами.

Дипломатичні джерела в Москві твердять, що уся ця афера може бути провокацією.

СМЕРТНИЙ ПОХІД

(Закінчення зі стор. 2)

Ще три дні і три ночі їзди поїздом. Ми доїхали до невеличкої станції Маугтавен над Дунаєм. Тут нас вивантажили з вагонів і повели дорогою на гору, де був розташований концентраційний табір Маугтавен. Здалека ми бачили, як в'язні працювали важко джагами в каменоломах. Був уже вечір, як ми вийшли на що що пролягати гору. Перший раз по шістьох добах ми одержали гарячу зупу, що смакувала нам краще, як найбільш вибаглива страва.

Настала ніч і нас загнали в замкнений простір поміж високим табором муром і великим будинком таборової кухні. Там ми перебували на снігу й морозі до ранку. В'язні були так вичерпані й помучені цілотижневим походом, що багато лягли прямо на сніг і поспули вічним сном.

А тисячі почали штурм за доступ до таборової купальні — задні тиснули передніх, а їх відтискали дрючками по головах місцеві наставники. Тих, що впали під ноги, затоптали на смерть.

По оці звірину боротьбі нас викинули з купальні на сніг, а далі ми опинилися в бараках, де отримали лише білизну. Тут було таке переповнення, що ми стояли тісно один біля одного. Але вночі ми мусили в такій товпі всі сидіти. Наші нові наставники „допомагали" нам в цьому, б'ючи гумовими дрючками куди попало. І так всі такі мусили вміститися. Так „присиділи" ми три ночі і простояли три дні. На коженденний апель нас вигнали в білизні на подвір'я і там ми вистоювали на снігу і на морозі по кілька годин.

З Маугтавен нас розподілили до кількох менших таборів, підлядних цьому головному табору. Нашу групу, що держалася до цього часу разом, розділили на менших таборах, в яких найважчим був конітабір Ебензеє. Я дістався якраз до цього табору. Він показався важчим ніж Ашвіці. Тут загинуло багато наших друзів. Мене, що догоряв, вирятував кінець війни 6 травня 1945 року.

Отак ми, розпочавши на Щедрий Вечір, 18 січня 1945 року, наш похід до останнього конітабору, закінчили його 29 січня того ж року, в річницю славного бою під Крутами.

Але до закінчення нашої неволі було ще далеко. І не всі з неї вийшли. Чужий вітер розвіяв їх порох по чужих полях...

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN

SOVIET "JUSTICE" vs. HUMAN RIGHTS

The only tape recording of a trial smuggled out of the Soviet Union.

Edited by AUGUST STERN.

Translated from the Russian by MARCO CARYNYK

267 pages — hard bound. Price \$9.95

Postage and handling one dollar.

New Jersey residents add 5% sales tax.

"СВОБОДА" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

справу він не перестав боротися із закінченням цієї війни; для нього боротьба завжди тривала.

Водночас він також був важливим громадянином Канади. Голови урядів, політичні діячі, банкири з ним особисто були знайомі і слухали його порад. Владика Ізидор згадав одну із поїздок довкола світу, в якій він товаришив Гнатові Поворозникові. В країнах Далекого і Близького Сходу, в Європі, де вони зупинялися, Гнат Поворозник заходив до канадських посольств і обговорював можливості поширення торговельних зв'язків. А в Японії, — казав Владика Ізидор, — коли Блаженіший Патріарх Йосиф ще був в неволі, Гнат Поворозник мав зустріч з членами посольства Совєтського Союзу і доводив їм несправедливість засудження лівського Митрополита.

Хоча сл. п. Гнатові Поворозникові було аж вісімдесят чотири роки він пішов на пенсію щойно тоді, коли перестало битися його серце. За два місяці до смерті він ще брав участь у СКВУ у Нью-Йорку; там його винахідливість, досвід і поради були до послуг громадським діячам. Багато з тих які його знали згадували, що ніколи не відчували його поважного віку; він умів цікаво розмовляти з товаришами „старої війни", вмів слухати опії людей за тридцять і п'ятдесят років молодших за нього, з ними дискутувати, вмів розвеселити своїх правнуки.

На труну Гната Поворозника, на кладовищі під Гамілтоном, 29-го січня 1979 року Владика і священники поклали землю і поклали в могилу. Потім присутні поклали дві тверді грудки руди з шахтарського міста Садбурі в Північному Онтаріо, де був знайомий з багатьма українцями, грудку землі з могилки полк. Андрія Мельника, жменю привезеної з України, сином якої він завжди був.

Тлінні останки Поворозника лежать поруч його сина Іллі; який помер дев'ять місяців перед Батьком.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА
10 ЛЮТОГО 1979

Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ" Відділ 371 о год. 7 веч., в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситися членів вирізняти залеглі вклади.

Стефанія Стеця — гол.

Вол. Шпирка — заст. гол.

Лесь Назарук — касир

Ю. Баранюк — фін. секр.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Річні місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 270-го Відділу УНС, о год. 4-й по пол. в Укр. Народному Домі. На порядку — звіт Управлі та Контрольної Комісії і вибір нової Управи на 1979 рік. Проситися членів прибути і вирізняти членські вклади. Вразі мало присутніх членів — збори відбудуться одну годину пізніше.

А. Струк — предс.

С. Острівський — фін. секр.

В. Бутковський — рек. секр.

НЕДІЛЯ

11-го ЛЮТОГО 1979 Р.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Річні збори Т-ва „Українська Січ" Відділ 170, год. 4-та по пол. в Українському Народному Домі при Філіт вул. Запрошуємо всіх членів взяти участь у цих Загальних Зборах.

УПРАВА

Рочестер, Н. Я. Річні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 367 відбудуться в Кафетерії св. Йосафата о год. 1:30 по пол. Порядок зборів: звіт Контрольної Комісії, справа 65-літнього ювілею і вибір Управи на 1979 рік. Просимо членів прибути на збори.

Петро Дзюба — гол.

Микола Липак — касир

Василь Попович — секр.

Філадельфія, Па. Річні Загальні збори Т-ва „Єдність" 163 Відділ відбудуться о годні 2-й по пол., в залі дому УНС озу при 5004 Н. Олд Йорк Рд. До участі в зборах запрошуються всіх членів Відділу. За Управу Відділу Теодор Дуда — секр.

Рочестер, Н. Я. Річні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 367 відбудуться в Кафетерії св. Йосафата о год. 1:30 по пол. Порядок зборів: звіт Контрольної Комісії, справа 65-літнього ювілею і вибір Управи на 1979 рік. Просимо членів прибути на збори.

Петро Дзюба — гол.

Микола Липак — касир

Василь Попович — секр.

Філадельфія, Па. Річні Загальні збори Т-ва „Єдність" 163 Відділ відбудуться о годні 2-й по пол., в залі дому УНС озу при 5004 Н. Олд Йорк Рд. До участі в зборах запрошуються всіх членів Відділу. За Управу Відділу Теодор Дуда — секр.

Рочестер, Н. Я. Річні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 367 відбудуться в Кафетерії св. Йосафата о год. 1:30 по пол. Порядок зборів: звіт Контрольної Комісії, справа 65-літнього ювілею і вибір Управи на 1979 рік. Просимо членів прибути на збори.

Петро Дзюба — гол.

Микола Липак — касир

Василь Попович — секр.

Філадельфія, Па. Річні Загальні збори Т-ва „Єдність" 163 Відділ відбудуться о годні 2-й по пол., в залі дому УНС озу при 5004 Н. Олд Йорк Рд. До участі в зборах запрошуються всіх членів Відділу. За Управу Відділу Теодор Дуда — секр.

Рочестер, Н. Я. Річні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 367 відбудуться в Кафетерії св. Йосафата о год. 1:30 по пол. Порядок зборів: звіт Контрольної Комісії, справа 65-літнього ювілею і вибір Управи на 1979 рік. Просимо членів прибути на збори.

Петро Дзюба — гол.

Микола Липак — касир

Василь Попович — секр.

Філадельфія, Па. Річні Загальні збори Т-ва „Єдність" 163 Відділ відбудуться о годні 2-й по пол., в залі дому УНС озу при 5004 Н. Олд Йорк Рд. До участі в зборах запрошуються всіх членів Відділу. За Управу Відділу Теодор Дуда — секр.

Рочестер, Н. Я. Річні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 367 відбудуться в Кафетерії св. Йосафата о год.